

Onsdag den 13. december 2023 (D)

1

Kl. 09:01

34. møde

Onsdag den 13. december 2023 kl. 9.00

Dagsorden

1) 3. behandling, 1. del, af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2024.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 03.10.2023. 1. behandling 05.10.2023. Betænkning 02.11.2023. 2. behandling 09.11.2023. Tillægsbetænkning 07.12.2023).

Kl. 09:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Mødet er åbnet.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling, 1. del, af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2024.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 03.10.2023. 1. behandling 05.10.2023. Betænkning 02.11.2023. 2. behandling 09.11.2023. Tillægsbetænkning 07.12.2023).

Kl. 09:00

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at både ændringsforslag og forslag kan kommenteres, og at det også vil være tilladt at kommentere lovforslagene om udgiftslofter, L 2 og L 3.

Finansministeren har meddelt mig, at han ønsker at trække ændringsforslagene nr. 72, 121, 142, 146-148, 246, 255, 258, 267, 271, 294, 295, 395-397, 600, 619, 621-628, 632 og 633 tilbage.

Ønsker nogen at optage disse ændringsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslagene bortfaldet.

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Benny Engelbrecht fra Socialdemokratiet. Velkommen.

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Vi tredjebehandler nu finansloven for næste år med baggrund i en meget bred politisk aftale. Derfor vil jeg gerne indlede med at takke de partier, der har deltaget aktivt og konstruktivt i forhandlingerne med regeringspartierne Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne. Så en stor tak skal lyde til SF, til Danmarksdemokraterne, til Liberal Alliance, Konservative, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet, Nye Borgerlige, Siunmut, IA, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin for samarbejdet. Tak for en god aftale om næste års finanslov, og ikke mindst tak for at bakke op om den samlede økonomiske retning for Danmark, som finansloven sætter rammen for.

Grundlæggende sætter finansloven en ansvarlig ramme med fokus på velfærd, det grønne og ikke mindst en markant styrkelse af investeringerne i vores fælles sikkerhed; alt sammen set i lyset af en sund offentlig økonomi.

Mens vi på den ene side kan glæde os over, at inflationen er faldet til et niveau, der er acceptabelt, både i Danmark og i hele EU, så må vi samtidig anerkende de advarsler, der lyder fra Nationalbanken og De Økonomiske Råd om at holde igen på det offentlige forbrug for ikke at komme til at puste til inflationen igen.

Den balance er fundet med finansloven for næste år, for mens væksten i det offentlige forbrug fraregnet forsvarsudgifter er nået op på ca. 1 pct., så holdes finanseffekten neutral. Det flugter i øvrigt godt med i regeringens målsætning om, at finansloven først og fremmest skal prioritere velfærden og investeringer i det grønne. Først de efterfølgende år, når inflationen er bag os, vil et forslag til skattereform kunne blive implementeret. Det handler netop om at holde den ansvarlige kurs, som der fortsat er behov for i det kommende år.

Med udsigterne for de kommende år vil der være basis for en mere ekspansiv kurs, hvor der både er plads til en skattereform og samtidig en historisk høj vækst i det offentlige forbrug målrettet velfærd. Det understreger, at regeringen formår at sætte en langvarig, ansvarlig kurs for dansk økonomi og investere i velfærdssamfundet.

Finanslovsaftalen indeholder dels en udmøntning af den forhandlingsreserve, regeringen havde lagt op til, men nok så væsentligt indeholder den også en til en gennemførelse af det samlede finanslovsforslag, som regeringen fremlagde i august.

Da vi førstebehandlede finanslovsforslaget her i salen i begyndelsen af september, husker jeg tydeligt specielt to ordførerbemærkninger. Den ene var fra hr. Pelle Dragsted, der mente, at der blev brugt alt for lidt på velfærd, og den anden var fra hr. Ole Birk Olesen, der mente, at der blev brugt så meget på offentlig forbrugsvækst, at – citat – »pengene fosser ud af statskassen«.

Det var vel et meget godt udtryk for, at regeringens finanslovsforslag, ligesom det meste af den politik, regeringen fremlægger, tager sit udgangspunkt i det gyldne snit i midten, hvor der tages hensyn til begge sider. Og det er nok en af grundene til, at ingen partier har ønsket at fjerne elementer fra regeringens finanslovsforslag. Det tjener naturligvis til ros, at Liberal Alliance og hr. Ole Birk

Olesen har valgt at søge indflydelse og dermed trods alt også lægger stemmer til et øget offentligt forbrug.

Anderledes forholder det sig med Enhedslisten, der til trods for at denne finanslov tilfører flere midler til velfærden end de seneste finanslove, som Enhedslisten selv har været en del af, altså vælger de korslagte armes politik. At partiet derudover ikke ved sine ændringsforslag, der skal stemmes om lidt senere her i dag, formår at anviser antydningen af finansiering til udgifter for mere end 6 mia. kr., ja, det behøver vel næppe yderligere bemærkninger.

I stedet vil jeg gerne tillade mig at fremhæve nogle af de elementer, som denne finanslov indeholder, og som vi er særlig glade for i den socialdemokratiske folketingsgruppe. Jeg skal skynde mig at sige, at da min taletid er begrænset, vil jeg nøjes med at fremhæve ti punkter:

For det første sker der et markant løft af sundhedsvæsen og psykiatri. Med finanslovsaftalen tilfører vi kommuner og regioner 1 mia. kr. ekstra næste år, og pengene skal være med til at lette kapacitetspresset i vores sundhedsvæsen. Samtidig tilfører vi psykiatrien 400 mio. kr. til næste år som et første skridt på vejen mod det historiske løft på samlet 3,2 mia. kr. frem mod 2030, som det også fremgår af regeringsgrundlaget.

For det andet vil jeg nævne en værdig ældrepleje med kendte ansigter. Der afsættes næste år 150 mio. kr. stigende til 200 mio. kr. til en ramme til værdig ældrepleje. Det skal bl.a. gå til at finansiere udbredelsen af faste teams i ældreplejen. Når man når den fase af livet, hvor man har behov for ældrepleje, så giver det lidt større tryk, hvis man bliver mødt af et kendt ansigt, når f.eks. social- og sundhedsassistenten eller social- og sundhedshjælperen kommer på besøg.

For det tredje vil der komme færre børn i de yngste klasser og bedre trivsel. Finansloven viderefører det lavere klasseloft i de mindste klasser, som blev indført i forrige valgperiode, og oven i det afsættes med aftalen altså penge til flere hænder i pædagogisk-psykologisk rådgivning. Pengene skal bidrage til at understøtte det pædagogiske personale i forebyggende arbejde og styrke tilstedeværelsen i dagtilbud og folkeskole.

Kl. 09:06

For det fjerde vil der ske et markant løft af erhvervsuddannelserne. Vi tager med finansloven for næste år det første vigtige skridt på vejen mod det markante løft på 900 mio. kr. årligt på det område – det er rart at komme i gang.

For det femte vil der komme en permanent ret til uddannelsesløft på forhøjet dagpengesats. Arbejdsløse, ufaglærte og faglærte med ufordelte uddannelser har i de seneste år kunnet tage en erhvervsuddannelse inden for et mangelområde og samtidig få 110 pct. af dagpengesatsen. Den ret gøres nu permanent.

For det sjette vil der ske et løft af fjernvarmepuljen. Vi afsætter det næste år 150 mio. kr., og samtidig opretholdes og løftes afkoblingspuljen også. Det skal sikre, at det bliver rentabelt for fjernvarmeselskaberne at gennemføre flere fjernvarmeprojekter, så flere danske husholdninger kan skifte gasfyr ud med grøn fjernvarme.

For det syvende vil der være en indsats for renere drikkevand. Der afsættes midler til Drikkevandsfonden, som giver tilskud til sløjfning af gamle brønde og boringer samt drikkevandsbeskyttelse.

For det ottende kommer der en akutpakke for havmiljøet. Det er ikke nogen hemmelighed, at det danske vandmiljø er ekstremt udfordret, bl.a. af iltsvind som følge af store kvælstofudledninger, og derfor er vi rigtig glade for den ramme på ca. 100 mio. kr. om året, som afsættes til en akutpakke til forbedring af vandmiljø og udtagning af lavbundsgrunde.

For det niende vil der være hjælp til kommuner, som er ramt af stormflod. Stormfloden, vi oplevede i oktober, medførte store skader i en række kommuner. Der afsættes en samlet ramme på en 0,5 mia. kr. til det område.

For det tiende vil vi sikre bedre hjælp til barnløse. Ufrivillig barnløshed er desværre noget, der rammer flere, som ønsker at sætte børn i verden, og derfor styrker vi indsatsen mod ufrivillig barnløshed med en pulje på 45 mio. kr. årligt i hele perioden. De her penge kan bl.a. bruges til at udvide antallet af forsøg i fertilitetsbehandling fra tre til fem.

Der er mange andre ting, jeg kunne nævne, men tiden er jo ikke til det. Så derfor vil jeg endnu en gang sige tak for samarbejdet til de mange partier, der er med i aftalen om næste års finanslov.

Når vi ser til landene omkring os ude i verden – det kunne være lande som USA og Tyskland – som af forskellige årsager aktuelt har store udfordringer med at lande deres budgetter, så ser vi desværre også, at det kan have en konsekvens ved, at det skaber tvivl om disse landes støtte til Ukraines frihedskamp. Derfor vil jeg gerne runde af ved at minde om, at netop støtten til Ukraine er et emne, som ingen har sat spørgsmålstegn ved i finanslovsforhandlingerne. Her kan vi med rette ranke ryggen som nation, når vi partier i morgen når til anden halvdel af tredjebehandlingen af finanslovsforslaget og trykker på den grønne knap til forslagens endelige vedtagelse. Vi kan gøre det, vel vidende at vi dermed også fuldtone og utvetydigt støtter Ukraines frihedskamp.

Med disse ord skal jeg blot gentage, hvad jeg sagde ved førstebehandling af lovforslaget i september – og som næppe vil komme bag på nogen – nemlig at Socialdemokratiet stemmer for finanslovsforslaget.

Kl. 09:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger. Den første er til hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 09:10

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Og tak for rosen om, at vi deltager i en finanslovsaftale med regeringen. Det er jo så andet år i træk.

Hr. Benny Engelbrecht har for en måned siden haft 16-årsjubilæum i Folketinget, og det er både positivt og negativt. På positivsiden tæller det, at man får stor politisk hukommelse, og på negativsiden er der kun 4 år til, at man har været 20 år i Folketinget, og så går man en femtedel ned i løn, fordi man ikke længere tjener op til pension, og begge dele spiller en rolle i mit spørgsmål, hvis jeg kan nå det.

Har hr. Benny Engelbrecht i hukommelsen, at finanslove engang var aftaler, der satte en ny kurs for Danmark og lavede ting, der skulle laves om, grundlæggende om? Har hr. Benny Engelbrecht et indtryk af, at denne regering gør den slags med finansloven?

Det næste er: Det store spørgsmål i tiden er jo arbejdsudbud – det har vi regeringens ord for, herunder også folketingsmedlemmer – og incitamentet til at arbejde. Gør denne finanslov rigtig noget ved det?

Kl. 09:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:11

Benny Engelbrecht (S):

Der er faktisk en positiv beskæftigelseseffekt i finansloven, en positiv arbejdsudbudseffekt, og i øvrigt selv tak for rosen i forhold til at være med og også anerkendelsen af det. Jeg synes også, at Liberal Alliance har været konstruktiv med her.

Ja, der har været finanslove, der har sat en ny kurs, men jeg kan ikke huske finanslove, som har startet et så afgørende tiltag som eksempelvis det, vi nu får sat i gang i forhold til erhvervsuddannelserne.

Vi har talt om erhvervsuddannelser og om at styrke erhvervsuddannelser, lige så længe jeg har siddet i Folketinget, altså i disse lidt over 16 år, og der er aldrig sket noget som helst. Nu er så alle partier i Folketinget, eller alle partier undtagen Enhedslisten selvfølgelig, enige om at støtte den kurs, som regeringen har sat for at forbedre erhvervsskolerne markant. Det er et kæmpe syvmileskridt, og det vil jeg bare anerkende at også Liberal Alliance er med til.

Kl. 09:12

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:12

Ole Birk Olesen (LA):

Man skal passe på med at stille retoriske spørgsmål. For man forventer, at det jo er helt indlysende, at svaren ikke kan svare bekræftende negativt på det. Men når man spørger en socialdemokrat, er det at tilføre lidt flere penge til noget, der i forvejen eksisterer, uden at man tager og laver nogle afgørende ændringer af det, en stor, stor ting. Det er det jo i et socialdemokratisk univers.

Det er kun os andre, der tænker, at det med bare at tilføre lidt flere penge til noget, der i forvejen ikke fungerer supergodt, måske ikke er verdens største løsning, men er der andet end det?

Kl. 09:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:13

Benny Engelbrecht (S):

Jeg tror også, at Liberal Alliance har været meget opmærksom på, at vi på sigt skal sikre at have en ligestilling mellem psykiatri og somatik, og derfor, at vi også med denne finanslov får taget det første skridt i forhold til den 10-årsplan, som er helt afgørende for, at psykiatrien kommer i mål med den ligestilling. Det er jo meget vigtigt.

Igen vil jeg komme med en kæmpe ros af, at alle Folketingets partier undtagen Enhedslisten, herunder også Liberal Alliance, er med til det meget markante skridt. Det er et væsentligt nyt brud.

Kl. 09:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 09:13

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg vil godt lige gøre det klart for hr. Benny Engelbrecht, at det, at vi er med i en finanslovsaftale, ikke betyder, som hr. Benny Engelbrecht siger, at vi bakker op om regeringens økonomiske linje. Det betyder, at vi lavede en aftale, som betyder, at vi bærer de ting igennem, som står i finanslovsforslaget.

Det betyder ikke, at vi bakker op om det store offentlige forbrug, der er i finanslovsforslaget. Det betyder heller ikke, at vi bakker op om, at der ikke bliver lavet nogen tiltag til at reducere bureaukrati, eller at der ikke bliver lavet nogen væsentlige tiltag for at øge arbejdsudbuddet i Danmark.

Så har jeg et andet spørgsmål, og det går på den her meget store fokus på at fortælle, at de partier, som er med i finanslovsaftaler, er ansvarlige, og at Enhedslisten, som ikke er med, er uansvarlig. Betyder det så, at Socialdemokratiet i 2019, 2018, 2017, 2016, 2011, 2010 og 2009 var et uansvarligt parti? For alle de år, hvor Socialdemokratiet har været i opposition, har de ikke været med i finanslovsaftalen.

Kl. 09:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:14

Benny Engelbrecht (S):

Det er jo ikke nogen skam, at man ikke bliver inviteret til en finanslovsaftale. Jeg er rigtig glad for, at der er så mange partier, der har taget handsken op i et samarbejdende folkestyre, hvor vi, som jeg også sagde i min ordførtale, søger den gyldne middelvej.

Jeg er helt med på, at der er partier, som ville ønske, at der var et lavere offentligt forbrug, så der bliver brugt færre penge på velfærd. Der er også partier, som ville ønske, at der bliver brugt flere penge på velfærd, uden at de i øvrigt selv har været med til at bruge nær så mange penge eller i øvrigt har været i stand til at anvise finansiering til det. Men ikke desto mindre lægger denne regering sig i midten og formår at finde balancen imellem de ting, og jeg vil derfor også bare anerkende, at jeg er glad for, at så bredt et flertal af partier bakker op om det.

Hvis man vil gøre befolkningen opmærksom på, at man vil være med og gerne selv vil stå for det, og hvad man ellers vil, så må man jo fremlægge det, men det ændrer ikke på, at de, der har søgt indflydelse, også har fået det.

Kl. 09:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:15

Rasmus Jarlov (KF):

Det er en useriøs retorik, og det snyder ikke nogen, der ved noget om politik, at man siger det her med, at det at stå uden for en aftale gør, at man ikke har forsøgt at få en aftale, eller at man er useriøs og man ikke tager ansvar, og hvad der ellers flyder af flokler.

I alle de år, jeg har nævnt her, hvor Socialdemokratiet helt konsekvent ikke var med i finanslovsaftaler, blev Socialdemokratiet også inviteret til forhandlinger. Hvert år blev de inviteret ind til forhandlinger. Det endte med, at de to parter ikke kunne finde hinanden. Og sådan er det, når man laver aftaler; det er ikke kun oppositionen, der har et ansvar for, om partier kommer med. Det er lige så høj grad regeringen, der har et ansvar for det.

Så jeg synes ikke, det er klædeligt at forsøge at udråbe partier som uansvarlige, fordi de ikke kommer med i aftaler.

Kl. 09:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:16

Benny Engelbrecht (S):

Det er fuldstændig rigtigt, at det også er op til en regering at sikre, at partier kan komme med. Denne regering har sikret, at alle partier har haft en reel chance for at komme med. Jeg kan godt afsløre, at det ikke er altid, at det har været den oplevelse, der har været. Nogle gange har det været en socialdemokratisk ledet regering, som var støttet af venstrefløjen, og andre gange var det en borgerlig regering, som var støttet af højrefløjen. Så det har ikke altid været sådan, at det var naturligt, at man fik de muligheder, men det har det været under den her regering. Der er ikke nogen partier, som ikke har haft en reel chance for at komme med.

Kl. 09:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Pelle Dragsted.

Kl. 09:17

Kl. 09:20

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og også tak til hr. Rasmus Jarlov for at sige det, som jeg egentlig også har tænkt mig at sige, nemlig at det selvfølgelig er noget vrøvl, at det, at man vælger ikke at være med i en finanslov, skulle være udtryk for korslagte arme eller manglende ansvar. I så fald har Socialdemokraternes arme været korslagte op gennem 00'erne og som sagt i 2015, 2016, 2017 og 2018. Så skal vi ikke bare ligesom pakke den væk og så fokusere på det, der er indholdet?

Hr. Benny Engelbrecht taler om, at den her finanslov ligesom skulle være særlig god, fordi man har lagt sig et sted midt imellem Liberal Alliance og Enhedslisten. Jeg tror egentlig, at danskerne er lidt mere optaget af, hvad indholdet er i finansloven, og om finansloven løser de problemer, som folk oplever.

Det, vi ser lige nu i hele landet, i alle regioner, er, at der skæres ned. Der fyres sygeplejersker, der fyres sosu'er, der fyres jordemødre, og det er et direkte resultat af regeringens økonomiske politik og af finansloven for 2024.

Hvad er hr. Benny Engelbrechts svar til de medarbejdere og de patienter, som rammes hårdt af regeringens nedskæring?

Kl. 09:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:18

Benny Engelbrecht (S):

Denne regering og den finanslov, vi behandler nu, tilfører flere penge til velfærden, altså den nære velfærd i kommuner og regioner, end nogen af de finanslove, som Enhedslisten har været med til at aftale med den tidligere regering. Nu ryster Pelle Dragsted på hovedet, men Pelle Dragsted ved jo godt, at det er sådan, fakta er. Man kan sådan set bare kigge på tallene.

Det er jo også derfor, at jeg egentlig synes, det er meget fint, at vi fokuserer på indholdet, for man er selvfølgelig nødt til at stå på mål for den førte politik. Det gør denne regering gerne, og når der det kommende år eksempelvis bliver lavet et løft på 5 mia. kr. til sundhedsvæsenet og 3,2 mia. kr. til psykiatrien, så er det et udtryk for, at der i de kommende år også kommer til at blive fokuseret på at få langt flere midler til velfærden.

Når det er sagt, er jeg stadig væk forundret over, at et parti, som nu står her og taler om ansvarlighed, ikke selv har fremlagt antydningen af et forslag til finansiering for de udgifter for over 6 mia. kr., som man har stillet som ændringsforslag til finanslovsforslaget.

Kl. 09:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:19

Pelle Dragsted (EL):

Vi anviser fuldstændig den samme finansiering, som Benny Engelbrechts parti anviser til den skattereform, som man vil gennemføre lige om lidt, nemlig en finansiering gennem det voksende økonomiske råderum. Så skal vi ikke også lægge den til side? Det kan godt være, at hr. Benny Engelbrecht mener, at man har tilført flere penge. Det var nok ikke Enhedslisten, der stod i vejen for, at man havde gjort det tidligere, altså i de mange år, hvor man underfinansierede velfærden. Det ved ordføreren også udmærket godt.

Sagen er, at på grund af den inflation, der har været, har man ikke lukket det hul, det har efterladt i sundhedsvæsenet og i regionernes økonomi. Det er derfor, de fyrer. Og det er dem, som den her finanslov svigter. Så vil Socialdemokratiet stemme for Enhedslistens ændringsforslag, som vil lukke det her hul i regionernes økonomi?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:20

Benny Engelbrecht (S):

Det er ganske enkelt ikke rigtigt, at Enhedslisten har anvist en finansiering. Der er ikke nogen anvisning, der er ikke en konto, der er ikke et ændringsforslag, som anviser de over 6 mia. kr., som man gerne vil bruge, og der er ikke lagt op til nogen skattelettelser.

Altså, den skattereform, som hr. Pelle Dragsted henviser til, bliver jo ikke gennemført med finansloven for 2024. Det bliver først på et senere tidspunkt. Man kan altså ikke låne fremtidspenge, som der ikke er disponeret over endnu, til at bruge næste år. Det ville være dybt uansvarligt, og det undrer mig, at en så højtuddannet folketingspolitiker som hr. Pelle Dragsted kan lave en så fundamental fejl.

Kl. 09:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Så er det fru Samira Nawa.

Kl. 09:20

Samira Nawa (RV):

Mange tak, og tak til ordføreren for talen og for samarbejdet. Det er blot en lille kommentar herfra, for jeg synes måske, at ordføreren fik taget munden lidt for fuld i sit ordvalg om, at alle de partier, der er med i aftalen, i en eller anden forstand blindt bakker op om regeringens finanslovsudspil. Det sker jo i erkendelse af, at vi har en flertalsregering, og at der var lagt en forhandlingsreserve frem, som så blev lidt større end det, der oprindeligt var lagt frem.

Det er jo den forhandlingsreserve, som vi har forsøgt at påvirke. Hvis det stod til Radikale Venstre, havde vi da bragt endnu mere finansiering ind, som jo så bl.a. kunne være brugt til vores børneområde og skoleområde ude i kommunerne.

Jeg vil bare høre, om ordføreren ikke anerkender, at vi fortsat har en udfordring i kommunerne, som står til at fyre lærere, og hvor der bliver lukket ned for tolærerordninger, og at vi stadig væk har en udfordring der, som ikke bliver løst med den her finanslov.

Kl. 09:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:21

Benny Engelbrecht (S):

Det er helt klart, at der i de kommende år markant skal fokuseres på og investeres i vores velfærd. Det er også derfor, at regeringen med 2030-planen lægger op til, at der skal investeres mindst 32 mia. kr. frem til 2030 i forhold til velfærden. Det demografiske træk, altså det, der følger af, at der bliver flere børn og flere ældre, udgør i 2030 19 mia. kr. Så det kommer altså til at være et markant forøget offentligt forbrug, der lægges op til, fokuseret på velfærd.

Jeg anerkender ikke, at det ikke har været muligt at komme ind med forslag, hvormed man kunne botanisere i finanslovsforslaget. Det har alle haft muligheden for at gøre. Hvis der var noget, man gerne ville forhandle om at tage ud eller ændre på, så kunne man jo gøre det. Det er ikke noget, jeg har registreret at der er nogen der har haft en intention eller et ønske om at gøre. Derfor er det jo også sådan, at sådan som finanslovsforslaget bliver fremlagt, bliver det gennemført.

Kl. 09:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:23

Kl. 09:25

Samira Nawa (RV):

Det står vi som aftalepart selvfølgelig på mål for, men fra radikal side har vi i forhandlingsrummet bragt finansiering på bordet, også for netop at løse lige præcis det problem, jeg adresserer her. Vi kunne godt have tænkt os, at der måske var afsat yderligere 1 mia. kr. til kommunerne for at løse problemerne, ikke bare i en 2030-plan og ude i fremtiden, men også nu og her. For det er nu og her, at der er nogle udfordringer ude i kommunerne.

Kl. 09:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:23

Benny Engelbrecht (S):

Det må jo være op til Radikale selv at fremføre, hvad de måtte mene at man skulle have gjort anderledes i finanslovsforslaget, altså om man skulle have sparet et sted på uddannelsesområdet, eller om man skulle have sparet på Ukrainehjælpen eller noget andet for at finde de penge. Men det skal fru Samira Nawa få lov til at redegøre for i sin ordførertale.

Kl. 09:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Pernille Vermund.

Kl. 09:23

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg må også sige, at jeg synes, ordførerens udlægning af, at der ikke var partier, som ønskede at reducere eller ændre noget, er lige frisk nok. For faktum er jo, at da vi blev kaldt til forhandlinger, var det en forudsætning, at man accepterede det, som regeringen havde lagt frem, også det større offentlige forbrug, som lå i udspillet fra regeringen.

Der har vi jo den, hvad skal man sige, udfordring i dag, at regeringen har flertallet, og så kan man jo vælge enten at sætte sig med korslagte arme og sige, at så gider vi slet ikke at deltage, eller også kan man gå aktivt ind i det.

Men kan ordføreren ikke bekræfte, at det var en forudsætning for overhovedet at deltage i forhandlingerne, at vi accepterede det øgede offentlige forbrug, som lå i regeringens udspil?

Kl. 09:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:24

Benny Engelbrecht (S):

Det er helt korrekt, at en forudsætning for at være med i finanslovsforhandlingerne var, at man anerkendte og respekterede, at regeringen havde fremsat et forslag om at tilføre kommuner og regioner samlet 1 mia. kr. ekstra.

Når det var vigtigt, var det, fordi det var nødvendigt for at kunne sende et klart signal til kommuner og regioners budgetlægning om, at de penge var sikre. Med andre ord var det altså vigtigt, at de partier, som ønskede at være med i finanslovsforhandlingerne, også ville stå på mål for det. Så det er rigtigt: Det var en adgangsbillet.

Men det var ikke en adgangsbillet, at man blindt skulle anerkende den øvrige del af finanslovsforslaget. Det var jo selvfølgelig op til forhandling. Jeg kan konstatere nu, at der ikke har været nogen, der har haft væsentlige ændringsforslag, som er blevet gennemført, til det undervejs.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:25

Pernille Vermund (NB):

Det er jo meget sjovt at udlægge det på den måde, men fred være med det. Vi bakker gerne op om, at der efter en tid, hvor særlig vores sundhedsvæsen har været presset af stigende udgifter, bliver sendt nogle flere penge ud til især vores sundhedsvæsen, og vi synes også, det er fornuftigt at prioritere vores psykiatri. Så vi er helt med på den del, men det var måske bare lige friskt nok at få det til at fremstå, som om der ikke var partier, der havde ønsket om reduktioner. I Nye Borgerlige spiller vi meget gerne ind, både nu og også fremover. Det har vi også gjort før i forhold til at reducere vores jobcentre, spare på DR osv. osv.. Så der er masser af besparelsesmuligheder.

Kl. 09:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:26

Benny Engelbrecht (S):

Når jeg udlægger det sådan, at det var den milliard til kommuner og regioner, som var en forudsætning for at være med, altså at det var adgangsbilletten, om man så må sige, til forhandlingerne, så er det ikke desto mindre, fordi det var sådan, det var. Det er også blevet sagt i det offentlige rum. Så det er ikke nogen hemmelighed, at det var sådan, det var. Igen vil jeg sige, at finanslovsforslaget, som blev fremlagt i august, bliver gennemført i sin helhed.

Kl. 09:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 09:26

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Jeg anerkender, at det ikke var noget krav, at man skulle være enig i regeringens økonomiske politik for at deltage i finanslovsforhandlingerne og stemme for finansloven, men at det er et valg, som partierne har foretaget.

Derudover vil jeg gerne rose ordføreren for at kalde det »et offentligt forbrug« og ikke »en offentlig investering«. Det er dejligt, når man bruger de korrekte betegnelser for det.

Men jeg er lidt nysgerrig, for hvordan var det, det skete, at det offentlige forbrug skulle stige så meget? Altså, Socialdemokratiet gik til valg på en 0,7-procentsstigning, og da var det velkendt, at der var en krig i Ukraine og omkostninger i forhold til corona og forsvaret osv. Så hvornår i de regeringsforhandlinger er det, man øger det offentlige forbrug så meget mere, end hvad Socialdemokratiet faktisk havde et ønske om at det skulle være, da man gik til valg?

Kl. 09:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:27

Benny Engelbrecht (S):

Når jeg har nævnt ca. 1 pct. i offentlig vækst, skal jeg lige understrege, som jeg også gjorde i min ordførertale, at det er fraregnet det, som handler om investeringer i forsvaret. For det er også vigtigt at slå fast, at man – når der med 2024-finansloven laves investeringer i forsvaret, så vi kommer op på NATO-målsætningen på 2 pct. – går længere end det, som blev aftalt før valget i det nationale kompromis. Og det er, fordi verden udvikler sig.

Krigen i Ukraine har gjort, at der er et behov for, at vi investerer yderligere, og at vi allerede nu kan leve op til vores NATO-forpligtelse, og det synes jeg, som jeg også sagde i min ordførertale, at vi skal være stolte over. Man skal i de partier, der måtte stemme for finansloven, ranke rygge, for så støtter vi også ubetinget Ukraine.

Derfor kan man jo sige, at kompromisets kunst nu engang er, som den er. Dansk økonomi er blevet styrket, og derfor er jeg også glad for, at regeringspartierne, som vi er i koalition med, har anerkendt, at der er udfordringer, bl.a. ved sundhedsvæsenet og i psykiatrien, hvilket gør, at vi skal bruge ekstra midler på offentlig velfærd.

Kl. 09:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:28

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Når man kigger på den økonomiske redegørelse og oversigten fremover, vokser det offentlige forbrug væsentlig mere end det private, så man gør jo staten og statens rolle større i samfundet.

Men man svarede ikke lige rigtig på spørgsmålet, for de her udgifter var jo velkendte, og vi har siden 2014 vidst, at vi skulle leve op til 2 pct. osv. Så når det offentlige forbrug i 2024 stiger så meget – hvis man tager oversigtsårene fra 2022 til 2025, er det 2 pct., uden de særskilte udgifter, som man har – og det ikke var Socialdemokratiet, der mente, at de her udgifter skulle øges så meget mere, end hvad man var gået til valg på, hvem var det så?

Kl. 09:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:29

Benny Engelbrecht (S):

Det virker lidt, som om hr. Lars Boje Mathiesen fuldstændig har glemt den økonomiske fortælling, der var for bare godt et års tid siden, og som handlede om, at 2023 ville give et enormt dyk i beskæftigelsen. Det var de økonomiske vismænd, som kom med en prognose, som pegede på nogle meget sorte udsigter. Man må jo bare sige, at dansk økonomi heldigvis er langt sundere end det, og derfor giver det også muligheden for at investere. Og ja, Socialdemokraterne går naturligvis altid ind i et forhandlingslokale for at sikre flere penge til velfærd i en samlet balance.

Kl. 09:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke flere, der ønsker ordet, så vi siger tak til ordføreren. Den næste er hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre. Velkommen.

Kl. 09:30

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for ordet. I Venstre er vi glade for de aftaler, vi er med i, vi er glade for den forskel, vi gør i regeringen, og vi er glade, hver gang et bredt flertal i Folketinget er med til at indgå aftaler med regeringen. Derfor er vi også glade for den finanslovsaftale, vi har indgået, og det samlede finanslovsforslag, vi behandler her i dag. For den er ansvarlig, den puster ikke til inflationen, og den holder dansk økonomi på ret kurs. Det er helt centrale elementer for os i Venstre.

For os i Venstre er aftrykkene i finanslovsforslaget mange, og finanslovsaftalen viser igen, at det gør en forskel, at Venstre sidder i regering. For vi kommer til at bruge langt flere penge på vores erhvervsuddannelser: allerede 300 mio. kr. fra næste år. Lægger man

også midlerne fra uddannelsesreformer oveni, lander vi på omkring 1 mia. kr. ekstra årligt fra 2030.

Det er noget, som både vi blå partier og de røde partier har talt om i rigtig mange år, for vi har brug for flere dygtige faglærte. Uden dem kan vi i Danmark godt skyde en hvid pil efter de grønne ambitioner, og nu sætter vi handling bag ordene og ambitionerne.

Vi investerer også i vores landdistrikter, for for os i Venstre er det en hjertesag, at det er attraktivt at bo og leve i hele landet. Og med flere forskellige initiativer, f.eks. penge til et kommende landdistrikt-sudspil og et højere kørselsfradrag til pendlerne i 23 yderkommuner, styrker vi balancen mellem land og by.

Vi gør det også lettere for ufrivilligt barnløse at få deres ønskebarn. Det gik vi til valg på i Venstre, og derfor er jeg rigtig stolt over, at vi med finanslovsaftalen sikrer en bedre hjælp til fertilitetsbehandling for ufrivilligt barnløse. Generelt for sundhedsområdet løftes økonomien på sundheds- og psykiatriområdet med mere end 8 mia. kr. årligt frem mod 2030.

Men jeg vil også gerne fremhæve de mange aftryk, som de i alt otte aftalepartier uden for regeringen har været med til at sætte på finansloven for næste år. Der skal derfor lyde en stor tak til Liberal Alliance for at bringe privat patientrådgivning i sundhedsvæsenet med til bordet, for det handler om frit valg og rettigheder, og det ligger også os i Venstre på sinde. Og inden hr. Ole Birk Olesen kommer efter mig, vil jeg også sige tak for at sikre, at vi kan fastholde bundfradraget for elbilerne de to kommende år.

Også tak til Nye Borgerlige, bl.a. for at give politisk opmærksomhed til patientforeningen Endometriose Fællesskabet, hvis arbejde vi nu kan understøtte i 2024. Tak til Danmarksdemokraterne for også at arbejde for en styrkelse af vores landdistrikter, så vi kan sikre en endnu større sammenhæng på tværs af landet. Tak til Dansk Folkeparti for at være med til at sikre 700 mio. kr. til en værdig ældrepleje, og tak til Det Konservative Folkeparti for at arbejde for et øget servicefradrag, som i høj grad vil komme børnefamilierne til gavn og give dem mulighed for at have mere tid sammen. Tak til Radikale Venstre for bl.a. at være med til at prioritere flere penge til fjernvarmepuljen, så flere danske husstande kan få grøn varme, og tak til Socialistisk Folkeparti for bl.a. en akutpakke til forbedring af vandmiljøet. Tak til Alternativet for at kæmpe for at få en handlingsplan for reparationer ind i finanslovsforslaget.

Så der skal lyde en samlet tak. Tak for, at man har valgt indflydelsen. Tak for, at man er blevet ved forhandlingerne, og tak for, at man også har accepteret, at andre partier skulle have gennemført deres prioriteter. Grundlæggende tak for et godt og konstruktivt forhandlingsforløb.

Selv om jeg har været finansordfører i godt et års tid, har jeg alligevel måttet lære noget nyt her på det seneste. Årets finanslov minder åbenbart rigtig meget om havregød. Og som Venstremænd tænkte jeg: Det er ubetinget ros. For er der noget, der er bedre og sundere at starte dagen på end havregød? Den lægger en rigtig god, solid bund for dagens arbejde, og på samme måde lægger finansloven en god, solid bund for statens økonomi næste år. Det giver sådan set et rigtig godt udgangspunkt for, at man så i løbet af den kan tage fat på resten af de mange udfordringer. Ja, der er plads til så at lægge et par forhandlingsforløb ind om ekstra reformer, om skattelettelser og om klimahandling. Alt det kan man med god samvittighed lægge ind i kalenderen, når man har startet dagen med en god portion havregød.

Kl. 09:35

Når det er den måde, man tænker på, er det måske ikke så skidt endda, hvis man oven i sin havregød også kan få et par rosiner, hvis man påskønner det. For når man laver et ansvarligt finanslovsforslag med plads til mange og forskelligartede partiers prioriteringer, kræver det, at der er et solidt fundament at tage udgangspunkt i.

Derfor glæder det mig også, og det vil jeg understrege, at Danmark igen har fået en ambitiøs reformregering. Det er godt for Danmark, det er godt for vores muligheder fremadrettet, og der er noget at glæde sig over, for vi har allerede nået meget på bare knap et år.

Først og fremmest har vi øget arbejdsudbuddet med fire gange så meget, som de to foregående regeringer formåede tilsammen. Det skyldes modige og ansvarlige reformer, bl.a. af vores kontanthjælps-system og vores kandidatuddannelser, og det er ikke bare reformer for reformernes skyld. Nej, det er gode og brede politisk holdbare aftaler, som sikrer, at det bedre kan betale sig at arbejde, og som knytter de studerende tættere på erhvervslivets behov.

Vi taler meget om brede politiske aftaler og om, hvorfor de er gode for Danmark, og det er der en grund til. Men det er selvfølgelig ikke sådan, at alt, der er bredt, nødvendigvis er godt. Det handler naturligvis om det konkrete politiske indhold.

I mange år har der været for meget politisk kastebold med meget vigtige områder, og det er det, vi nu kan lave brede aftaler om og slå søm i aftalerne, så de forhåbentlig kan holde i rigtig mange år. For det giver danskerne og danske virksomheder en tryghed og vished for, at kursen er lagt, at den står fast, og at man kan have tillid til de aftaler, der indgås i Folketinget.

Og så beviser det med Venstre i regering, at det er muligt at komme i mål med borgerlige resultater, som vi ellers forgæves har forsøgt igennem mange år, også med borgerlig regering. Lad mig bare komme med fire konkrete eksempler, som vi nu realiserer.

For det første – og det er i disse dage, der laves de sidste forhandlinger – er der skattelettelser på 10 mia. kr. på vej. For i Venstre synes vi, at hårdtarbejdende danskere fortjener at beholde nogle flere af deres egne penge, og det gør vi nu noget ved med den største skattelettelser til danskerne i rigtig mange år. Det er 3,3 millioner danskere, der kan se frem til at få lettet skatten på arbejde. Vi halverer topskatten for 280.000 personer, og vi sørger for, at enlige forsørgere får flere penge på lommen. Det er noget, vi desværre ikke lykkedes med i for mange år, hvor der var en blå regering. Vi forbedrer også vilkårene for generationsskifte i vores familieejede virksomheder, og vi har fjernet en truende lagerbeskatning på erhvervsjendomme.

For det andet skal vi frisætte folkeskolen. Vi skal fjerne ni ud af ti af de over 4.000 læringsmål, der er i folkeskolen, for der har i for mange år manglet frihed og selvbestemmelse. Vi har grundlæggende arbejdet for at give mere frihed til folkeskolerne, så de enkelte skoler og lærere får mere selvbestemmelse.

For det tredje lever vi nu op til vores NATO-forpligtelse med forsvarsudgifter på 2 pct. af vores bnp. Det er det rigtige og det nødvendige at gøre, for med Ruslands angrebskrig og Ukraines brave frihedskamp er der mere end nogen sinde brug for det internationale udsyn, som vi i Venstre altid har været garanten for.

For det fjerde sikrer vi et historisk fuldt finansieret løft af psykiatrien. I alt for mange år har vi kendt til problemerne for psykiatrien, men vi har ikke med skiftende politiske flertal fået gjort nok ved det. Selv om udfordringerne har været kendte, har der været tale om forsømmelser, og nu kommer vi endelig i mål med en historisk og nødvendig indsats for psykiatrien med realisering af den 10-årsplan, der har været på bordet.

Vi er samlet set i Venstre meget tilfredse med den politiske aftale, der ligger til grund for finanslovsforslaget, som vi behandler nu. Vi er glade for den forskel, det gør for danskerne, og vi er sådan set også rigtig glade for, at det er en bred aftale og en aftale, hvor de partier, der har siddet med ved bordet, har været med til at gøre regeringens finanslovsudspil endnu bedre. Tak for ordet.

Kl. 09:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 09:40

Ole Birk Olesen (LA):

Når man som oppositionsparti går til finanslovsforhandling med en regering, særlig en regering, som på forhånd har sit eget flertal, så har man to ting, der skal afvejes mod hinanden. Man skal fremsige nogle ønsker, som er en del af partiets politik, ellers giver det hele jo ikke nogen mening, men det skal også være nogle ønsker, som ikke er så vilde eller så store, at regeringen bare vil sige nej til dem, fordi de er urealistiske at gennemføre eller strider helt imod regeringens grundlag.

Det forsøgte vi at løse ved at gå til finanslovsforhandling med et stort ønske, vi har, om, at når man som patient er blevet udredt privat, fordi man har stået for lang tid på en offentlig venteliste, så kan man også få privat behandling bagefter i stedet for at skulle tilbage på de offentlige ventelister, hvis det konstateres, at man har den sygdom.

Vi tænkte, det kunne gennemføres, fordi Venstre selv er gået til valg på det. Kan hr. Torsten Schack Pedersen forklare, hvorfor regeringen afviste Venstres valgløfte her?

Kl. 09:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:41

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er rigtigt, at når man går til en forhandling, og det er sådan set lige meget, om der er tale om en flertalsregering eller en mindretalsregering, så accepterer man jo grundlæggende den præmis, som den til enhver tid siddende regering har spillet ud med, og så må man jo forhandle for at gøre det bedre med de ønsker, man selv har. Der er der sådan set ikke noget, der er forandret.

Det er rigtigt, at vi deler ønsket om, at man skal have endnu mere valgfrihed i sundhedsvæsenet. Men hr. Ole Birk Olesen er jo også klar over, at der er nedsat bl.a. en Sundhedsstrukturkommission, som kommer med sine anbefalinger næste år. Derfor er det naturligt, at vi tager det i en sammenhæng og ikke påbegynder arbejdet på et område, mens alt muligt andet afventer.

Kl. 09:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:42

Ole Birk Olesen (LA):

Vil det sige, at hvis den kommission ikke anbefaler at gennemføre Venstres valgløfte, så ønsker Venstre ikke at gennemføre sit valgløfte? Eller ønsker Venstre at gennemføre sit valgløfte, uanset hvad den kommission siger?

For hvis Venstre ønsker at gennemføre sit valgløfte, uanset hvad den kommission siger, så kunne man jo have gjort det nu, hvor der var et oppositionsparti, som gerne vil have det som en del af en finanslovsforhandling. Det er jo ikke, fordi det er dyrt. Det er jo bare ideologi, der står i vejen for det. Så hvorfor afviste Venstre og Venstres regering at gennemføre Venstres valgløfte, da Liberal Alliance foreslog det?

Kl. 09:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:42

Torsten Schack Pedersen (V):

I Venstre respekterer vi, at vi har sat et ret stort arbejde i gang i forhold til vores sundhedsvæsen, hvor der er nogle grundlæggende

udfordringer i forhold til at sikre en bedre sammenhæng i indsatsen over for patienter. Der er for mange, der kommer i klemme. Der er for mange, der falder ned mellem forskellige systemer. Det har vi bedt nogle rigtig dygtige mennesker om at kigge på, og derfor kommer vi til at lave reformer i vores sundhedsvæsen i den kommende tid.

Venstres ønske er ikke blevet ændret. Vi vil bare gerne tage det i den sammenhæng, når vi ved, at vi kommer til at lave store initiativer på sundhedsområdet.

Kl. 09:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Pelle Dragsted.

Kl. 09:43

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Venstre er, så vidt jeg ved, også optaget af mennesker, der bor uden for de mest befolkningstætte områder i landet. Og en af de udfordringer, vi oplever dér lige nu, er jo, at rigtig mange lokale busruter lukkes ned, hvilket betyder, at måske særlig folkepensionister og førtidspensionister og også bare folk, der ikke har råd til at have en bil, mister frihed; de får sværere ved at møde familie og venner og komme til fritidsaktiviteter og andet.

Så mit spørgsmål til ordføreren er: Hvad er svaret til dem? Og kan de forvente, når den her finanslov er vedtaget, at deres lokale busrute alligevel ikke lukkes som planlagt?

Kl. 09:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:44

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg kan bekræfte, at vi i Venstre er meget optaget af, at der er en stærk sammenhæng mellem by og land. For os er det vigtigt, at vi sikrer en fortsat opmærksomhed og et fortsat fokus på vores landdistrikter. Derfor ligger der som en del af forslaget til finanslov 100 mio. kr. årligt til et landdistriktsudspil, som ministeren for byer og landdistrikter i øjeblikket samler inspiration til rundtomkring i hele landet. For vi synes, det er vigtigt, og der er også i finanslovsforslaget 100 mio. kr. til en kommende ekspertgruppe vedrørende kollektiv trafik.

Kl. 09:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:44

Pelle Dragsted (EL):

Når jeg spørger, er det fordi, at når jeg søger i finanslovsaftalen på ordet busser, så dukker der nul svar op. Det samme gælder i øvrigt for tog, hvor vi jo desværre ser en voldsom stigning i priser på togrejser, hvilket jo får den effekt, at flere vil fravælge den kollektive transport.

Det var noget af det, vi forsøgte at bringe til bordet i forhandlingerne, hvor der jo desværre ikke var en vilje fra regeringens side til at imødekomme os. Det er også en af årsagerne til, at vi står uden for aftalen – der er flere andre årsager.

Så jeg skal bare forstå ordføreren korrekt. Betyder det, at i de mange, mange landdistrikter, hvor der er annonceret lukninger af busruter, vil de ruter lukke?

Kl. 09:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:45

Torsten Schack Pedersen (V):

Ja, de beslutninger, der er truffet i kommunerne og regionerne, er jo truffet, bl.a. på baggrund af at der er kommet en milliard ekstra til kommunerne og regionerne i forbindelse med finanslovsforslagets fremlæggelse.

Betyder det, at det så har været mælk og honning, og at det har været uproblematisk at få både kommunernes og regionernes budgetter til at hænge sammen? Nej, der har været udfordringer, og ja, der er også busruter, der lukker. Men det bygger oven på den milliard, som regeringen tilførte kommunerne og regionerne i august.

Kl. 09:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke flere, der ønsker korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Så går vi til næste ordfører, og det er fru Lisbeth Bech-Nielsen fra SF.

Kl. 09:46

(Ordfører)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

SF er som de fleste andre partier også en del af dette års finanslovs-aftale. Jeg vil også gerne fremhæve nogle af de ting, som vi er glade for at vi var med til at forhandle ind i aftalen.

Først og fremmest er SF, som alle ved, meget optaget af børn og trivsel, og de fleste kan også godt set, at det står skidt til derude hos rigtig mange børn og unge. En af de ting, der bør løftes, er PPR, for det er der, hvor mange børn, unge og deres familier kommer for at få hjælp, og der er lange ventelister for at få hjælp for rigtig mange børnefamilier. Så det løft af PPR kommer til at gøre en forskel, og det er vi rigtig glade for.

Så viderefører vi også det lavere klasseloft ude på skolerne. Igen er det noget, vi fra SF's side tager med til hvert års finanslovsfor-handling, fordi det gør en forskel, om man har overfyldte klasseloka-ler eller ej, i forhold til at hvert enkelt barn kan blive set, hørt og hjulpet.

Så vil jeg også gerne komme med en ros til regeringen, nemlig for det fokus på erhvervsskolerne, som der var i regeringens finans-lovsforslag. Det er også noget, vi har ønsket os fra SF's side i mange år. Så når der kommer så stort et løft som her, synes jeg også, det skal nævnes og roses. Det kommer til at gøre en stor forskel.

Noget andet, vi i SF også tager med til hver eneste finanslovsfor-handling, er et løft af ældreområdet, specielt i forhold til faste teams. Jeg tror, de fleste kan forestille sig, hvordan det må være, hvis ens hjem bliver behandlet som en banegård, som min kollega fru Kirsten Normann Andersen plejer at sige det.

Det, at du er ældre, at du måske er ensom, og at du måske også er lidt dement, gør, at det simpelt hen ikke er rimeligt, og at det ikke er værdigt, når der så kommer et nyt ansigt hver eneste dag. Det er rigtig hårdt for både de ældre og deres pårørende, at den ældre simpelt hen skal lukke et fremmed menneske ind i sit hjem.

Det er afgørende, at der kommer de her faste teams i ældreplejen. Det er noget, vi har sat penge af til før, og det gør vi også i år. Så det kommer til at gøre en forskel derude, både for de ældre, men selvfølgelig også for de ansatte, som får noget mere ro og forudsigelighed i deres arbejde, og som jo også får en relation til den ældre, fordi de kommer der fast.

Akutlægebiler er vi også rigtig glade for en del af aftalen, og det gælder også det her landdistriktstilskud til gymnasier og til vuc. De fleste af os mener jo, at vi skal have et land, der hænger sammen, og der har vi bare nogle strukturelle udfordringer i forhold til landdistrikts-gymnasier og vuc.

De er meget, meget udsatte, hvis de ligger i et tyndtbefolket område. I forhold til vuc, hvor jeg selv har undervist, kan en enkelt lukning af et slagteri jo få betydning for, om man kan overleve eller ej. Så det er afgørende, at vi giver dem en hjælpende hånd, og det er ikke slut med det. Der er rigtig mange vuc'er derude, der stadig væk er i livsfare.

Vi kritiserede jo regeringen for ikke at løfte det grønne godt nok med finanslovsforslaget, og det er blevet bedre med den aftale, vi forhandler i dag. Det var jo helt kuk, hvis man må sige det fra Folketingets talerstol, at vi ikke videreførte en fjernvarmepulje, altså både af hensyn til grøn omstilling, men da helt ærligt også, i forhold til at vi står i en situation geopolitisk, hvor vi selvfølgelig skal være uafhængige af russisk gas, men jo egentlig også af andre diktaturstater. Derfor giver det ikke mening ikke at videreføre fjernvarmepuljen.

Som alle har opdaget, ellers skal man nok have levet under en sten, står det rigtig, rigtig skidt til med vores vandmiljø. Vores indre farvande er ved at dø, hvis de ikke allerede er døde. Havets såkaldte minister, hr. Magnus Heunicke, fik endda en pris forleden for ikke at gøre sit arbejde, men skylden er selvfølgelig ikke kun hans.

Det er jo regeringen, som ikke tager livtag med de problemer, som netop forårsager fiskedød og den elendige tilstand, vores farvande er i, fordi der netop bliver tilført for meget kvælstof. Det hele peger selvfølgelig tilbage på landbruget og dets udledninger, både i forhold til vores miljø, men jo også i forhold til vores klima. Det er bare den store opgave, regeringen har for sig: I bliver nødt til at komme i gang. Det har så mange katastrofale konsekvenser, når man ikke vil behandle landbruget som ethvert andet erhverv, som jo også har en CO₂-afgift eller har et forurenere betaler-princip.

Kl. 09:52

Jeg er også rigtig glad for, at der er kommet en handlingsplan for reparationer og en pulje til cirkulær økonomi ind. Det ved jeg også at både De Radikale og Alternativet har ønsket sig, fordi vi bliver nødt til at sætte ind over for det enorme forbrug, danskerne har. Vi vil gerne bryste os af at være et grønt land, men sandheden er jo, at vi er et af de lande i verden, der har det allerstørste aftryk, fordi vi forbruger rigtig meget pr. person. Så vi skal reparere mere, vi skal genbruge mere, og vi skal stille større krav til de produkter, vi køber.

Noget, der måske gik lidt under radaren for kommentatorkøbing og journalisterne, var, at det her års finanslov også gav et nybrud, i forhold til at vi rent faktisk har brugt såkaldte uforbrugte midler. Når vi hvert eneste år til finanslovsforhandlingerne har sagt, at der er uforbrugte midler, og spurgt, om vi ikke kunne lægge dem over i en drikkevandsfond eller en skovfond eller et eller andet, så vi kan bruge de her penge, for de var jo trods alt sat af til et formål, så har svaret været: Nej, det gør vi ikke af principielle grunde.

Men i år er de blevet brugt til en drikkevandsfond og Klimaskovfonden. Vi bruger penge allerede i 2023, selv om der faktisk ikke er ret mange dage tilbage af året. Og det er et nybrud, for nu kan man aldrig mere sige, at det plejer vi ikke at gøre, eller at det vil vi ikke gøre af principielle grunde. Nu bruger vi faktisk ret mange millioner på et rigtig, rigtig godt område. De kommer fra uforbrugte midler, og det betyder jo, at det kan vi gøre hvert eneste år. Det er jo penge, der oprindeligt var afsat. Så strukturelt og principielt er det rigtig, rigtig vigtigt. Det har ikke fået så meget opmærksomhed, men det er altså et nybrud.

Nu har jeg nævnt flere ting, jeg er rigtig glad for ved den her finanslov, men træerne vokser jo ikke ind i himlen. Regeringen har sit eget flertal, og det er den politiske virkelighed, vi lever i. SF vil altid søge indflydelse for at få vores politik igennem med fokus på børn, ældre, miljø og klima, men vi ved også alle sammen, at det efterhånden er ret mange år siden, at en finanslov sådan for alvor satte en retning for vores land. Det sker jo oftest i store aftaler i løbet af året.

Vi vidste derfor også, at den her finanslov ikke kom til fundamentalt at ændre kurs for den grønne omstilling eller fundamentalt at tage livtag med nogle af de grundlæggende problemer, der er i vores velfærdssamfund, ikke mindst i vores sundhedsvæsen.

I SF er vi stolte af vores resultater, når det kommer til børns trivsel og omsorg for vores ældre, akuthjælp til vores vandmiljø og en redningsplanke til gymnasier og vuc i landdistrikterne. Men som man jo også kan høre af ordvalget – altså et løft, akuthjælp, redningsplanke – er der brug for noget fundamentalt andet.

Der er brug for en generel og strukturel indsats for både vores velfærd og den grønne omstilling. På den led er vi jo helt enige med Enhedslisten i forhold til at sige, at det her ikke kommer til at gøre noget for at ændre ved nogen af de grundlæggende problemer, der er i forhold til mangel på indsats i forbindelse med den grønne omstilling, eller nogen af de grundlæggende problemer, der er i vores velfærdssamfund.

Der har været et økonomisk efterslæb siden 2015 på 23 mia. kr. i vores velfærd, der har været underfinansieret. Selv hvis man sætter ind i forhold til det demografiske træk hvert eneste år, er det altså et efterslæb, man slæber rundt på, og som også har betydning for nogle af de problemer, man oplever lige nu på plejehjem, på sygehuse, i daginstitutioner osv. Det kæmpe efterslæb kommer vi til at blive ved med at kunne mærke, hvis vi ikke gør noget aktivt.

Mine sidste 12 sekunder vil jeg bruge på udgiftslofterne. Vi stemmer for finanslovsforslaget på grund af finanslovsaftalen, men de burde altså blive hævet med 2,4 mia. kr., sådan som vi har foreslået. Det vil så betyde et mindre statsoverskud, men det demografiske træk burde også godskrives kommuner og regioner, også i overslagsårene.

Kl. 09:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er indtil videre en enkelt kort bemærkning, og den er til hr. Pelle Dragsted. Værsgo.

Kl. 09:56

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Også tak for anerkendelsen her til sidst af, at den her finanslov ikke tager hånd om de store problemer, vi har ude i vores velfærdssamfund.

Vi hørte jo tidligere Socialdemokraternes ordfører ligesom minde om, at der er blevet tilført flere penge end normalt. Men det skal jo holdes op imod den inflation, som har ædt regioner og kommuners økonomi op. Jeg var i Nordjylland forleden dag, hvor ordføreren er valgt eller i hvert fald kommer fra, og jeg snakkede med nogle af de sygeplejersker, der bliver ramt hårdt af det her med fyringer og stillingsnedlæggelser.

Mit spørgsmål er: Erkender ordføreren, at med den her finanslov var det ligesom sidste chance for at få lukket det hul, som man har efterladt i regionernes økonomi, og at den ikke løser den opgave?

Kl. 09:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:57

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

For det første vil jeg sige, at jeg er valgt i København, men det er rigtigt, at jeg har været valgt og har boet i Aalborg i 10 år, og det område står også mit hjerte nært, så det er virkelig forfærdeligt at se, hvad der sker. Men det er også i Silkeborg og i virkeligheden mange andre steder i vores land, hvor der er noget grundlæggende galt.

Der er egentlig ikke noget at erkende, for jeg prøvede at være meget ærlig i min kommunikation omkring finansloven. Vi går altid

ind for at prøve at lave tingene lidt bedre, og det synes vi også man tydeligt kan se her.

Finansloven har i mange år heller ikke taget et strukturelt livtag med nogen af de problemer, og det gør den her heller ikke. Vi foreslog jo, og det var det, jeg sluttede min tale af med at sige, at 2,4 mia. kr. kunne vi som minimum løfte velfærden med, uden at det ville påvirke inflationen. Vi stillede også et spørgsmål til finansministeren, hvor vi var helt oppe i over 3 mia. kr., man kunne løfte velfærden med, uden at det ville påvirke inflationen. Så det kunne man have gjort, og det ville trods alt have hjulpet noget.

Kl. 09:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:58

Pelle Dragsted (EL):

Ja, og vi har jo fra Enhedslistens side stillet nogle ændringsforslag til finansloven, herunder muligheden for at lukke det her hul, altså ligesom give regionerne og kommunerne de penge, som de er blevet snydt for, kan man sige, hvis de skulle undgå nedskæringer på grund af den inflation, som har ramt dem. Det er klart, at det ikke er noget, som SF kan stemme for som deltager i finanslovsaftalen. Men hvad er SF's plan nu for at komme regioner og kommuner til hjælp, så de undgår store nedskæringer i 2024?

Kl. 09:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:59

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Vi burde alle sammen kunne blive enige om, at i hvert fald det beløb, vi kan sætte af, uden det har inflationspåvirkning, burde vi sætte af. Vi har tilsyneladende masser af penge. Det siger statsministeren selv, men det vil man så ikke. Det næste skridt er, at vi sammen med Enhedslisten og Alternativet, når vi skal forhandle den her velfærdslov, siger: Lad os sætte pengene af i de kommende år, ikke kun til demografi, men også til et velstandskorrigeret løft, for det vil altså betyde noget for den økonomi, som ellers er blevet udhulet, bl.a. på baggrund af det efterslæb siden 2015 på 23 mia. kr.

Kl. 09:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Pernille Vermund.

Kl. 09:59

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Ordføreren nævnte udfordringerne på Silkeborg Sygehus og de nedlukninger, der er dér. Nu har vi jo forhandlet bilateralt og mødtes kun den sidste dag, så derfor ved jeg af gode grunde ikke, hvad SF har bragt ind til forhandlingerne, hvad det angår. Vi har selv i Nye Borgerlige forsøgt at få regeringen til som minimum at bremse den nedlukning, der ligger på tegnebrættet, indtil Sundhedsstrukturkommissionen kommer med deres anbefalinger. Har SF bragt det op i forhandlingerne, og hvordan har SF oplevet regeringen, hvis man har bragt det op?

Kl. 10:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:00

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Ligesom det gælder for Nye Borgerlige, har SF ikke været til mange forhandlinger. Jeg tror, det er så besværligt for regeringen at for-

handle med sig selv, at der ikke rigtig er overskud til så at forhandle med os andre bagefter.

Men det er rigtigt, at vi også har bragt sundhedsområdet op, og som jeg også lige sagde til hr. Pelle Dragsted, sagde vi: Lad os finde et beløb, hvor vi med hundrede procents sikkerhed kan sige, at det ingen inflationseffekt har, og så sende det ud til bl.a. regionerne for netop at kunne give et akut løft i den specifikke situation, de står i.

Det ville regeringen ikke på trods af et svar fra Finansministeriet på et spørgsmål, som jeg havde stillet, om, hvor mange penge vi faktisk kan bruge, uden at det påvirker inflationen. Alligevel siger man hele tiden, at det er af hensyn til inflationen. Som vi kan se udviklingen har været til nu, er den jo faldet rigtig meget, så de penge kunne man selvfølgelig sagtens bruge. Så det er en politisk uvilje imod at gøre en akutindsats for vores hospitaler.

Kl. 10:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 10:01

Pernille Vermund (NB):

Tak. Der er utvivlsomt både i regionerne og i kommunerne områder, man kunne undlade at bruge penge på, spare på, og så er der andre områder, som vi måske også kunne blive enige om ville være vigtigere at prioritere. Men helt konkret står man i regionerne med den store udfordring, at medicinudgifterne er steget betragteligt, og det har også en betydning for, hvordan man så skal prioritere ressourcerne.

I Folketingssalen i går spurgte jeg statsministeren, om statsministeren ville være klar til at stoppe de nedskæringer, der er, som minimum indtil Sundhedsstrukturkommissionen kommer med deres anbefalinger. Hun nævnte selv udgifterne til medicin som et problem.

Ville SF være med til, at vi ser på det her nu og sikrer, at der ikke bliver lukket gode afdelingerne ned nu, som måske så skal åbne igen om et halvt år med de omkostninger, det har?

Kl. 10:02

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:02

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg kender min egen personlige holdning til netop det, som ordføreren spørger ind til. Men jeg tror simpelt hen, at lige præcis her bliver jeg nødt til at henvise til min kollega, når det ikke er reelt finanslovsstof, Kirsten Normann Andersen, som jeg ved har et stort fokus på netop de stigende medicinudgifter. Så kan jeg da i hvert fald sige med sikkerhed, at i SF mener vi simpelt hen, at der er for lidt styr på og kontrol med, hvor meget vi skal betale medicinalindustrien for medicin. Man burde vælge en anden model. Så tror jeg ikke, jeg er gået for langt. Tak.

Kl. 10:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Vi kan gå videre til Moderaternes ordfører, og det er hr. Henrik Frandsen.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Henrik Frandsen (M):

Tak for ordet, hr. formand. På fredag, om 2 dage, er det præcis et år siden, at Danmark fik en ny regering – en historisk bred regering hen over midten af dansk politik. I dag er vi samlet til en finanslovs-

debat. Også her er der tale om en meget bred finanslov hen over midten af det politiske landskab, og igen kan man godt tillade sig at sige, at det er en historisk en af slagsen.

I Moderaterne gik vi til valg på at samle dansk politik på midten. Det må vi sige er lykkedes, både med regeringen, men også med den finanslov, vi debatterer i dag – en god finanslov, en finanslov, der både sikrer velfærd og samtidig sikrer, at den ansvarlighed, der gennem de sidste mange år har præget dansk politik og dansk økonomi, er opretholdt.

For lidt under et år siden gik tre partier ind i et rum på Marienborg sammen. Ud kom de med et fælles regeringsgrundlag, men samtidig var det stadig væk tre forskellige partier, der gik ud af rummet. På samme måde er 11 partier gået ind i et rum i den røde bygning, der ligger lige herovre på den anden side, og er kommet ud med en bred finanslovsaftale – stadig som 11 partier med hver deres aftryk på den indgåede finanslovsaftale. Alle 11 har været med til at præge finansloven på hver deres måde. Der har været en forhandlingsreserve på 500 mio. kr., som er blevet øget undervejs i forhandlingerne, så den næsten er blevet fordoblet. Den har alle været med til at udmønte.

Jeg har selv som borgmester været med til at lave seks budgetaftaler hjemme i min egen kommune. Så jeg kender vigtigheden af, at der indgås robuste og brede budgetaftaler eller, som det hedder på folketingssprog, finanslovsaftaler. Det at lave det så bredt som muligt har en meget stor værdi i en kommune, ligesom det også har i en regering og et Folketing.

Fra Moderaternes side skal det ikke være nogen hemmelighed, at vi er endog meget tilfredse med det finanslovsforslag, vi debatterer i dag. Rigtig meget af indholdet flugter direkte med den politik, vi gerne vil stå for. Jeg skal nævne nogle områder, som er med i finansloven her.

Sammen med de penge, der allerede er afsat i det grønne råderum, afsættes der yderligere midler til grøn omstilling og også til at forbedre havmiljøet, bl.a. med en akutupakke. Der bliver afsat penge til at ansætte konsulenter, som kan hjælpe med at udtage lavbundsgrunde. Der er noget omkring stormflodssikring osv. Så det er et rigtig godt skridt i den rigtige retning.

Der afsættes også betydelige midler på sundhedsområdet, bl.a. en akutupakke på 5 mia. kr. og omkring psykiatri samlet 3,2 mia. kr., samtidig med at regeringen jo også – det er så ikke en del af finansloven – har igangsat en Sundhedsstrukturkommission.

De kommunale og regionale servicerammer hæves, samtidig med at der afsættes 1 mia. kr. mere til velfærd ude i kommunerne.

Der investeres massivt i at understøtte iværksætteri i årene fremover. Fra 2030 og fremefter vil der være 1 mia. kr. afsat til iværksætteri, både til at forbedre vilkårene for iværksættere, men også for at gøre det nemmere at investere i iværksætteri.

Erhvervsuddannelserne får et tiltrængt løft, så vi fremover kan uddanne lige præcis de medarbejdere, der kan stå for, at vi når i mål med den grønne omstilling, og for at sikre, at vores erhvervsliv har lige præcis de medarbejdere, der efterspørges. Det skal simpelt hen være et attraktivt uddannelsesvalg at vælge en erhvervsuddannelse. Skal vi i mål med den grønne omstilling? Ja, og hvis vi skal det, skal vi bruge rigtig, rigtig mange mennesker i blå kedeldragter til at sikre, at vi kommer i mål der. Så erhvervsuddannelser er et nøgleområde, hvis vi skal nå i mål med den grønne omstilling.

På folkeskoleområdet afsættes der også midler, bl.a. til intensive rede læringsforløb, som det hedder, hvor man laver små hold og underviser intensivt på nogle bestemte områder, hvor en elevgruppe eller elever har vanskeligt ved at følge med, netop for også at få alle med på folkeskoleområdet. Der bliver også afsat yderligere penge til det, der hedder PPR, altså Pædagogisk Psykologisk Rådgivning.

Og et meget, meget stort område, hvor der virkelig bliver brugt mange penge, er hele forsvarsområdet, hvor vi hurtigst muligt kommer op på 2 pct. af bnp – 150 mia. kr. frem til 2033.

Kl. 10:08

Da vi jo lever i en mere og mere urolig verden med krige næsten på vores dørtærskel, har man også valgt at prioritere og afsætte yderligere midler til udenrigstjenesten. Det er rigtig fornuftigt i betragtning af den urolige verden, vi lever i.

Endelig vil jeg nævne, at der bliver sat flere penge af til domstolene – og det er temmelig betydelige beløb – så vi kan få nedbragt de sagsbehandlingstider og ventetider, der er på at få en sag prøvet.

I lighed med de senere år er der også i dette års finanslovsforslag afsat en ramme til små, lokale projekter, som det hedder – projekter, som kan virke små og ubetydelige i den store sammenhæng, men som er vigtige og store ude lokalt. Det, der er småt i en finanslov, kan sagtens være kæmpestort ude hos borgerne. Det er vigtigt, at vi finder den rigtige balance her.

Så her til slut vil jeg bare igen sige, at Moderaterne er rigtig glade for, at det er lykkedes at samle så mange af Folketingets partier om dette års finanslov. I Moderaterne tror vi fuldt og fast på, at danskerne er bedst tjent med det brede samarbejde hen over midten. Tak til alle for et godt samarbejde undervejs i processen. Tak til alle de partier, der har deltaget i forhandlingerne, i processen, og jeg behøver nok ikke at nævne det, men sådan for en god ordens skyld vil jeg sige, at Moderaterne fuldt ud kan stemme for dette års finanslovsforslag. Tak for ordet.

Kl. 10:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mange tak for det. Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra hr. Pelle Dragsted.

Kl. 10:10

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Og tillykke med regeringens 1-årsfødselsdag, som også bliver bemærket. Det er nok ikke alle, der føler, at der er grund til den store fejring af regeringens aftaler, heller ikke i den her finanslov. Forleden kunne man læse, at ansøgningerne om julehjælp fra nogle af de familier, der er ramt af fattigdom i vores land, er eksploderet, og der er afsat langt færre penge fra regeringens side i år end i de tidligere år. Oven i det har man vedtaget en kontanthjælpsreform, som betyder, at tusinder af børn kastes ud i yderligere fattigdom fra den 1. januar, fordi de små forbedringer, som ikke er forbedringer i forhold til det gældende system, men i forhold til et tidligere system, for at gøre det kompliceret, først træder i kraft om halvandet år.

Hvad er ordførerens besked til de familier, der sidder derude nu og ikke har råd til julegaver, ikke har råd til huslejen og skal vende hver en krone og hver en øre? Skal de også fejre regeringens 1-årsfødselsdag?

Kl. 10:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 10:11

Henrik Frandsen (M):

Nu valgte jeg jo at starte min ordførertale med netop at italesætte, at vi i Moderaterne jo gerne vil fejre regeringens 1-årsfødselsdag. Det vil jeg gerne fastholde. Men det er også fuldstændig korrekt, som hr. Pelle Dragsted siger, at der jo er familier i Danmark, som er meget udsat, og som skal vende hver eneste krone for at få det til at hænge sammen, og det er selvfølgelig ikke sjovt at stå i den situation, og det ved jeg også at der er rigtig meget fokus på. Og det er også rigtig, at vi har lavet en kontanthjælpsreform. Men jeg tror samtidig, at

noget af det, der virkelig gavner rigtig mange familier og løfter rigtig mange ud af fattigdom, altså ikke nødvendigvis den ekstreme form for fattigdom, men som i hvert fald forskyder balancen i retning af mere velstand, er sådan noget som arbejdsudbud, de generelle vilkår osv., og at de ting arbejder i den rigtige retning, og det er min helt klare opfattelse, at det gør de.

Kl. 10:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 10:12

Pelle Dragsted (EL):

Det var nogle lidt svære ord om arbejdsudbud og andre ting. Det, jeg spørger ind til, er, at regeringens politik har den direkte effekt, at der er et stigende antal familier, der lever i fattigdom – et stigende antal børn, der lever med øget fattigdom. Det er ikke noget, der er sket af sig selv. Det er et resultat af politiske aftaler, som den her regering har vedtaget.

Så mit spørgsmål er: Mener ordføreren, at den her finanslov på nogen måde kommer de familier til hjælp?

Kl. 10:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:12

Henrik Frandsen (M):

Nej, jeg er ikke enig i hr. Pelle Dragsteds analyse af, at det er den her regerings konkrete beslutninger, der gør, at der er øget fattigdom. Men det er en udvikling, der har pågået igennem en del år. Det er også rigtigt, at der er taget initiativer i den her regerings levetid, som bl.a. også adresserer det her område.

Kl. 10:13

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er den næste korte bemærkning til fru Samira Nawa.

Kl. 10:13

Samira Nawa (RV):

Tak. Jeg bemærker, at ordføreren fra Moderaterne fremhæver det brede samarbejde hen over midten, og at han sætter pris på det, og det er jo også noget, som vi i Radikale Venstre traditionelt går op i. Men når det drejer sig om sådan en bred regering hen over midten, havde vi i hvert fald også en forestilling om, at den skulle kunne løse nogle af de helt store og grundlæggende problemer, f.eks. at tage ægte fat om klimakrisen, bl.a. i dens finanslovsforslag og en samlet finanslovsaftale.

Anerkender ordføreren ikke, at nogle af de tiltag, som han lister op, som en akutpakke til vandmiljøet og andre ting er noget, som vi i partierne uden for regeringen har fået forhandlet ind i forhandlingsreserven, og at det, når det kommer til selve regeringsudspillet, jo så ikke er der, det for alvor batter i forhold til det grønne område og i forhold til at få løst den klimakrise, som regeringen bl.a. satte sig i spidsen for at løse?

Kl. 10:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:14

Henrik Frandsen (M):

Jeg er meget enig med fru Samira Nawa i, at vi står i en akut klimakrise, og at det er helt afgørende, at vi får taget fat om klimakrisen. Der er, så vidt jeg lige husker, afsat 9,3 mia. kr. i det, der hedder det grønne råderum, frem til 2027. Så det er ikke, fordi der ikke i

forvejen er midler på området, og der bliver i det finanslovsforslag, som vi har her, også tilført flere midler.

Derfor er det også vigtigt, at vi f.eks. i de forhandlinger, der pågår i forbindelse med 2025 og 2030 og regeringens ambition om at være i nul i 2045, hurtigst muligt får skabt nogle løsninger, og jeg ved, at der er lagt noget på bordet. Der er lige nu en pause i forhandlingerne, men jeg vil da opfordre til, at fru Samira Nawa parti og de øvrige partier deltager aktivt i det arbejde.

Kl. 10:15

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Samira Nawa.

Kl. 10:15

Samira Nawa (RV):

Tak. Ordføreren henviser til det grønne råderum. Det var jo nogle penge, der bl.a. blev afsat under et hårdt pres fra Radikale Venstre på den tidligere regering, og den her finanslov er jo ligesom den sidste, før vi skal til at indfri vores 2025-mål for klimaet.

Burde Moderaterne ikke have presset mere aktivt på i regeringen, også når Moderaterne nu sidder på klimaministeriet, for at man i forbindelse med denne finanslov også tog nogle initiativer, der gik i retning af, at vi når vores 2025-mål og 2030-mål for klimaet?

Kl. 10:15

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:15

Henrik Frandsen (M):

Når det konkret gælder 2025-forhandlingerne, kan jeg jo i øvrigt i dag læse i Berlingske, at forhandlingerne nu rykker over til Finansministeriet. Ja, der bliver rystet på hovedet, men det står der i Berlingske. Jeg ved ikke helt, hvor det kommer fra. De plejer ellers at tale sandt, men det gør de så åbenbart ikke her. Men det er jo i forbindelse med 2025-forhandlingerne meningen, og det er oplagt, at de skal finansieres igennem det, der hedder det grønne råderum, på 9,3 mia. kr., og der er jo fra vores klimaministers side fremlagt et forslag, som mere end opfylder det mål på 500.000 t, der er. For der er i det forslag, der er fremlagt, faktisk 800.000 t.

Kl. 10:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det hr. Peter Kofod.

Kl. 10:16

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg har nok lidt svært ved sådan at svinge mig helt lige så højt op som Moderaternes ordfører, og det, som jeg vil høre om, er for så vidt ikke de elementer, der ligger i aftalen. For det er der jo efterhånden et par ordførere der har redegjort for, og jeg bemærker, at Venstres ordfører kalder finansloven for havregød med rosiner. Det viser mig måske også meget godt, hvor jeg kan stå i den her debat, når jeg tager temperaturen på den.

Men jeg synes, det er interessant, at Moderaterne er et parti, som siger, at man skal gøre tingene på en ny måde, og at man vil samarbejde på midten. Der er så noget, som jeg ikke forstår. For jeg synes jo ikke, at det her er sådan et demokratisk fremskridt, vi har haft. Man har flyttet forhandlingerne fra at være nogle, der er foregået meget i det åbne rum, og hvor en mindretalsregering har skullet søge at danne flertal med partierne i Folketinget, til, at den her regering praktisk talt har lavet en finanslov med sig selv, og så har den så budt os andre ind, og så har vi kunnet dele nogle af de småting, der var tilbage på bordet, og så finde ud af, om vi havde en interesse i det, eller om vi ville stå udenfor.

Mener Moderaterne virkelig, at der er tale om en eller anden form for demokratisk fremskridt i den måde, vi har håndteret det her på?

Kl. 10:17

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:17

Henrik Frandsen (M):

Jeg kan fuldt ud bakke op om den måde, finanslovsforhandlingerne er foregået på. Der er blevet fremsat et forslag, der er meget, meget ambitiøst og seriøst, og der har så været en forhandlingsreserve på 500 mio. kr., som det er lykkedes de otte partier, der er gået med i finanslovsforhandlingerne, at få forhandlet op til 900 mio. kr. Så når man siger, at vi i forhandlingerne ikke har været i stand til at respektere demokratiet på den måde, at dem, der er blevet indbudt, har fået lov til at være med til at påvirke det, er jeg ikke enig i det.

Kl. 10:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Peter Kofod.

Kl. 10:18

Peter Kofod (DF):

Jamen vi er da også glade for den del af den her lille milliard, som vi har fået lov til at fordele. Men det er måske på en eller anden måde sådan lidt urkomisk, at en regering, der lige præcis kan snige sig op til at have et flertal, og som danskerne, hvis man skal tro målingerne, ville vrage, så snart de fik muligheden for det, laver en kæmpe aftale, og så er det så resterne her i Folketinget, altså os, der næsten udgør en halvdel, som så må dele en lille milliard mellem os. Altså, der er et eller andet komisk i, at man hylder det som en demokratisk værdi eller en sejr. For det synes jeg jo ikke det er. Kan ordføreren ikke se det?

Kl. 10:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:18

Henrik Frandsen (M):

Nej, det kan ordføreren ikke se. Det er jeg nødt til at sige, og der bliver vi nok ikke enige. Nu kan det godt være, at meningsmålingerne måske ikke er så gunstige for regeringen lige nu – det tror jeg ikke man tager munden for fuld ved at sige – men jeg vil også gerne minde om, at der jo forhåbentlig er små 3 år til det næste valg, og når først vi ser resultaterne af vores reformer og de ting, der allerede er gennemført, begynder at virke – vi har jo både en sundhedsreform og en ældrereform, og der er rigtig mange andre ting – så begynder vi nok at glæde os til, hver gang der kommer en ny meningsmåling.

Kl. 10:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:19

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Jeg forstår ikke, at der er folk herinde i Folketinget, der ikke kan forstå, hvorfor ordføreren er glad for det her. For det er jo et rigtig godt kommunalt økonomisk budget. For hvis man ved, hvordan det foregår ude i kommunerne, så ved man også, at det netop er sådan, at en borgmester sørger for at have sit flertal, og at der så er en lille forhandlingsreserve, som man deler ud af. Så jeg forstår godt, at ordføreren synes, at det her er en god måde at gøre det på, for det er også det, man ude i kommunerne er vant til at gøre.

Mit spørgsmål går på, at det her finanslovsforslag, når man kigger på væksten i det private kontra væksten i det offentlige, ikke retter op på det, og at der, hvis man kigger på det i årene fremadrettet, så er en meget, meget bekymrende lav vækst i det private. Hvad er Moderaternes svar på det? For det gør den her finanslov jo absolut intet ved, og det, man indtil videre har fremlagt, gør det jo heller ikke.

Kl. 10:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Henrik Frandsen (M):

Jeg anerkender i øvrigt ordføreren betragtning omkring det at lave budgetter ude i kommunerne. Det er jo en fantastisk proces, som i virkeligheden også minder rigtig meget om det at lave en finanslov i Folketinget, og det har det altid gjort. Det er lidt anderledes, når man har et flertal, der kan fremlægge det, og der er mindre at forhandle om eller en mindre forhandlingsreserve. Men det er grundlæggende det samme, altså at man på tværs af et Folketing skal have lavet en aftale, der gør, at man har nogle troværdige og nogle robuste rammer at arbejde for.

Omkring en offentlig og privat vækst tror jeg det er væsentligt at have for øje, at den politik, som regeringen kører, sikrer, at vi stadig væk har et velfærdssamfund, som er robust, og som også er fremtidssikret, samtidig med at vi har en stærk privat sektor. Der er jo bl.a. afsat betydelig flere midler til iværksætteri, for bare at tage et enkelt eksempel.

Kl. 10:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:21

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Det var ikke lige et svar på mit spørgsmål. Men man sætter her velfærdsstaten foran det private. Det kan jeg så forstå er Moderaternes tilgang til det. Men er Moderaterne, når vi kigger på de væksttal, som vi har i det private, tilfreds med dem? For det virker jo, som om det er en økonomi, som fremadrettet går i stagnation, og det kan da vel ikke være ambitionsniveauet for Moderaterne. Så derfor vil jeg spørge, hvad man har tænkt sig at gøre, for at væksten i det private stiger. For ellers ser vi netop ud i, at der fremadrettet er nogle problemer med at finansiere tingene.

Kl. 10:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:21

Henrik Frandsen (M):

Det er fuldstændig korrekt, som hr. Lars Boje Mathiesen siger, at det er vigtigt, at vi har vækst i den private sektor. Det er bl.a. også derfor, at der lige for øjeblikket foregår nogle meget, meget spændende forhandlinger omkring en skattereform, som vil være med til at understøtte det at arbejde og arbejde endnu mere. Jeg nævnte også, at der er noget om iværksætteri. Så der er absolut elementer, der peger i den retning. Men det er stadig væk også vigtigt, at vi værner om den danske velfærdsstat. Det vil vi i Moderaterne altid gøre.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi kan gå videre til Danmarksdemokraternes ordfører, og det er fru Susie Jessen.

Kl. 10:22

Kl. 10:22

(Ordfører)

Susie Jessen (DD):

Tak for det. Da vores gode finansordfører, Dennis Flydtkjær, desværre er blevet sygemeldt, har jeg fået lov til at kaste mig ind i den her debat om årets finanslov i dag. Det er lidt angstprovokerende, men jeg har gået og tænkt de der Pippiord hele dagen: Det har jeg ikke prøvet før, så det kan jeg helt sikkert godt. Så det satser vi på at jeg kan. Så tager vi den derfra med lidt sved på panden.

Danmarksdemokraterne har som bekendt en helt gennemgående mærkesag, der i den grad påvirker både vores egne finanslovsforslag, men også vores udspil, og hver gang vi går til forhandlinger. Det er kampen for landdistrikterne og kampen for, at balancen mellem land og by skal opretholdes. Og når vi er med til at lave lovgivning, gør vi altid alt, hvad vi kan, for at være opmærksom på, hvordan et givent lovforslag eller en finanslov for den sags skyld påvirker livet uden for de store byer.

Det udgangspunkt havde vi også, da vi læste regeringens udspil til finansloven i sommer, og der var nogle opmærksomhedspunkter, som vi gik til forhandlingerne for at få rettet op på. Det var bl.a., at man lagde op til at fjerne det særlige tilskud til gymnasier i yderområderne. I det store billede er den halve million, som man ville fjerne fra de 31 gymnasier, umiddelbart et greb i lommen. Men jeg kan love jer for, at en halv million er rigtig, rigtig mange penge ude på de enkelte gymnasier, f.eks. i Nakskov eller i Høng. For Danmarksdemokraterne er det virkelig vigtigt, at vi får sikret uddannelser i hele vores land, og derfor er vi glade for, at den her del blev reddet, og at vi i øvrigt også fik handelsgymnasierne med.

Så var der et opmærksomhedspunkt, som ramte os alle, efter at regeringen havde lavet sit udspil til finanslov, og i øvrigt også, efter at vi havde lavet vores eget. Stormfloden ramte, og vi blev vist alle sammen meget opmærksomme på de omfattende skader, som mange kommuner på især de østvendte kyster pludselig skulle forholde sig til. På det tidspunkt boede jeg selv i Køge Kommune, og jeg kan huske, hvordan vi sad der om aftenen og hørte, at vandet kom længere og længere ind mod Køge, og at det nu var helt oppe ved Københavnsvej osv. Det var en øjenåbner, tror jeg, for rigtig mange mennesker, der bor i de områder. Derfor er vi også rigtig glade for, at der har været vilje til at finde penge til en stormflodspulje til de ramte kommuner.

I Danmarksdemokraterne er vi også optaget af en ordentlig velfærd i hele Danmark uanset postnummer. Derfor glæder det os også, at vi fik sikret penge til et styrket akutberedskab. Vi er også meget tilfredse med, at puljen til landsbyfornyelse kom op på det oprindelige beløb, så puljen ikke blev beskåret. Vi er meget opmærksomme på, hvor meget puljen betyder for landsbyerne, så de også fremover kan være attraktive muligheder for bosætning.

Så vil jeg også nævne, at vi er glade for, at der bliver sat penge af til flere lavbunds konsulenter og til udtagning af lavbundsgrunde. Det er et rigtig vigtigt skridt på vejen i den grønne omstilling. Landmændene har i mange år haft viljen til at udtage lavbundsgrunde, men de har ikke haft muligheden for det, fordi der simpelt hen ikke har været konsulenter til det. Der er stadig problemer her, men de initiativer, man har lavet med den her finanslov, er et skridt på vejen.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg også være glad over, at vi har fået sikret flere penge til en værdig ældrepleje, som bl.a. kan gå til udbredelsen af faste teams og velfærdsteknologi. Det er jo et punkt, som en til en er det samme som det, vi havde i vores eget

finanslovsudspil, så det er vi rigtig glade for. Også tak for løftet til erhvervsuddannelserne og et godt samarbejde her. Det er virkelig tiltrængt. Og der er også hjælp til betjente, som er kommet til skade i tjenesten. De her penge, som er blevet givet til Thin Blue Line, ved jeg også betyder rigtig meget for de betjente, der sidder derude med ar på sjælen.

Der er 11 partier med i årets finanslov, og det er jo i sig selv noget meget særligt. Forhandlingsreserven kom lidt op, men det er klart, at når der er 11 partier, der skal deles om den, kan man jo ikke få alt, hvad man ønsker sig i den her verden. Nu har jeg stået her og rost os selv hele vejen igennem den her tale, og jeg prøver lige lidt endnu. I al ydmyghed vil jeg sige, at jeg er stolt af, at vi er kommet igennem med så meget af Danmarksdemokraternes politik. Der er kommet et selvstændigt punkt om landdistrikter. Det betyder utrolig meget for os, at det bliver prioriteret. Vi kan selvfølgelig ikke tage æren for det her, og i forhold til mange af punkterne er det jo også partier, der i fællesskab har kæmpet, og det synes jeg egentlig også at vi kan tillade os at være stolte af. Det er demokratiet, når det virker allerbedst.

Til sidst vil jeg også gerne på hr. Dennis Flydtkjærs vegne kvittere for et godt og konstruktivt forhandlingsforløb. Vi vil jo komme stærkt tilbage med et finanslovsudspil igen til næste år, og der håber vi på endnu et godt forløb. Så tak for ordet.

Kl. 10:27

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:27

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Jeg vil stille et spørgsmål, som ordføreren måske vil opfatte som lidt ledende. Det lige Danmark har nogle blodårer. Jeg kalder den kollektive trafik for det lige Danmarks blodårer. Hvordan er det gået med dem i det her finanslovsforslag? Aorta, de store jernbaneruter, vil jeg holde udenfor. Jeg tænker på det, at man er tvunget til netop i år at nedlægge, jeg ved ikke hvor mange busruter ude i landdistrikterne. Til det vil jeg lige knytte, at mange snakker om det, som om man har et frit valg, men en tredjedel af befolkningen kan ikke vælge den kollektive trafik fra. Hvad skal de gøre ude i landdistrikterne?

Kl. 10:28

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 10:28

Susie Jessen (DD):

Tak for spørgsmålet. Jeg ved også, det er noget, der fylder for fru Jette Gottlieb. Vi sidder i Landdistriktsudvalget sammen. Så jeg ved, det fylder rigtig meget. Det gør det også for Danmarksdemokraterne. Det var jo også et punkt, vi havde i vores eget finanslovsudspil, der handler om at få sat nogle flere penge af til den kollektive trafik. Jeg kan også selv huske, hvor vigtigt det var, at 70'eren kom i Vordingborg Kommune, hvor jeg boede, og at jeg skulle stå nede for enden af markvejen med min lommelygte, når jeg skulle til gymnasiet. Den var bare vigtig, for ellers kunne jeg ikke komme af sted.

Der var en lav forhandlingsramme i det her finanslovsforslag. Vi ville jo gerne have haft flere penge til den offentlige transport. Det er der ikke nogen tvivl om. Men samlet set mente vi jo egentlig også bare, at vi fik nogle ting på landdistriktsområdet, som også var vigtige, bl.a. puljen til landsbyfornyelse, den her stormflodspulje og penge til yderområderne, til gymnasier, der ligger i yderområderne. Så afvejningen resulterede i, at vi gik med i den her finanslovsaftale.

Ja, der skal kæmpes mere for den offentlige transport i landdistrikterne, og det vil vi rigtig gerne være med til.

Kl. 10:31

Kl. 10:29

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Spørgeren.

Kl. 10:31

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Spørgeren.

Kl. 10:29

Jette Gottlieb (EL):

Så tænker jeg et år frem. Når man så ser måske halvdelen af busruterne blive nedlagt, og at alle mulige andre løsninger er umulige, hvad kan man så gøre i den mellemliggende periode, i det kommende år, for at sikre, at det ikke bliver et ægte tipping point for hele den kollektive trafik? For busruterne er jo også fødelinjer til de mere grundlæggende linjer. Hvad kan vi gøre i det kommende år, når finansloven ikke kan løse det problem?

Kl. 10:30

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Så det, man anklager DF for – som så syntes, de fik nok ud af det, men hvor man synes, det var hyklerisk, at de gav flere milliarder kroner til udviklingsbistanden – er så ikke hyklerisk, når Danmarksdemokraterne synes, at de får nok ud af det for at gå med.

Nu siger Danmarksdemokraterne så, at det er et stort beløb, og det var jo 400 mio. kr., man øgede forhandlingsrammen med – 400 mio. kr. ud af 1.280 mia. kr. Er de her 400 mio. kr. ifølge Danmarksdemokraterne et stort beløb at lave finanslov for? Er det det, man betragter som en væsentlig forhandlingsramme?

Kl. 10:32

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 10:30

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 10:32

Susie Jessen (DD):

Jeg er enig i, at det ville have været rart med et større fokus på den kollektive trafik i vores finanslovsaftale. Det ville vi rigtig gerne have haft. Vi kan bruge nogle redskaber herinde til at få et øget fokus på det. Jeg er også enig med ordføreren i, at regeringens udgangspunkt med at proppe det ind i den her undersøgelsesgruppe, som skal undersøge den offentlige transport, er fint nok, men der skal altså også nogle andre ting med hen ad vejen. Så jeg deler den her bekymring med ordføreren, men samlet set syntes vi bare, vi fik så mange gode landdistriktsinitiativer med her, at vi gik med i aftalen.

Kl. 10:30

Susie Jessen (DD):

Nu er jeg jo ikke finansordfører, men så vidt jeg er orienteret, blev forhandlingsrammen hævet til 900 mio. kr., så der kom jo en del mere i forhandlingsrammen, end der var lagt op til i udgangspunktet.

I forhold til Dansk Folkeparti vil jeg sige, at det jo er deres beslutning, om de vil gå med i en finanslovsaftale eller ej. Det er jo en privat afvejning for hvert enkelt parti, om man synes, man får nok igennem. Det mente Dansk Folkeparti, de gjorde sidste år – det mente vi ikke. Men vi mente, det var nok i år. Så det er jo sådan, landet ligger.

Kl. 10:32

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 10:30

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Vi går videre til den næste ordfører, som er hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:32

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Et er balancen mellem land og by, noget andet er balancen mellem Danmark og udlandet. Tidligere har Danmarksdemokraterne kritiseret Dansk Folkeparti for, at man var med i den seneste finanslov, og for, at de altså stemte for og støttede, at der gik flere milliarder kroner ud til udviklingsbistanden. Klinger det ikke lidt hult nu, når så Danmarksdemokraterne også stemmer for en finanslov, som så øger udviklingsbistanden betragteligt med flere milliarder kroner?

Kl. 10:31

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 10:31

Susie Jessen (DD):

Nej, men jeg kan huske, at i den sidste finanslovsaftale var der ikke særlig mange penge i forhandlingsreserven, og da var regeringen ikke lige så villige til at rokke sig på landdistriktområdet, som jeg synes de har været med den her finanslov. Så når vi kigger på det store billede, synes jeg faktisk, at vi fik nogle rigtig gode ting igennem. Vi fik et helt punkt på finanslovsaftalen, der handlede om landdistrikter, om landsbyfornyelse, om en stormflodspulje, om gymnasier – mange af de ting, som vi også har argumenteret for at vi gerne ville have med, da vi gik ind i forhandlingslokalet. Så jeg synes ikke helt, man kan sammenligne de her to finanslove med hinanden. Vi fik ikke nok ud af det i den sidste finanslovsaftale; det gjorde vi her.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Luxembourg havde engang en premierminister, som også senere blev formand for Europa-Kommissionen, og som hed – og stadig væk hedder, for han lever stadig væk, men han er ikke i de her stillinger længere – Jean-Claude Juncker. Han var en meget festlig fyr, og ud over at han var festlig, sagde han også nogle bemærkelsesværdigt rigtige ting en gang imellem. En af de ting, han sagde, som mange politikere nikker genkendende til, når de hører citatet, er det her:

Vi ved alle sammen, hvad vi skal gøre; vi ved bare ikke, hvordan vi skal blive genvalgt, når vi har gjort det.

Det er et citat, som er meget rammende for nogle partier i Folketinget, især måske de partier, som er i regering sammen for øjeblikket. Helt konkret udmønter det sig i dansk politik, ved at Socialdemokratiet ofte godt ved, hvad de skal gøre, men er nervøse for, at hvis de gør det, taber de en masse stemmer til venstrefløj, og derfor gør de det ikke alligevel. Det udmønter sig også i, at Venstre også ofte ved, hvad man skal gøre i dansk politik for at føre Danmark et bedre sted hen, men hvis man gør det, er man nervøs for at man taber en masse stemmer til Socialdemokratiet.

Derfor var idéen bag den her regering, som jo egentlig ret konkret er udtrykt af regeringens ideologer og centrale personer, at når Socialdemokratiet og Venstre går i regering sammen, vil man kunne gennemføre alt det, man godt ved man skal gøre, uden frygt for at skulle tabe stemmer til hinanden, for nu gør man det sammen. Men

der har man så tilsyneladende overset, at man jo stadig væk sidder i regering med Socialdemokratiet, som er bange for at tabe stemmer til venstrefløjen, og at det forhindrer, at man gør de ting, som man godt ved at man skal gøre, selv om Venstre og Socialdemokratiet er i regering sammen.

Den her regering skulle jo bane vejen for alle de her nødvendige reformer, men der sker meget, meget lidt, og min glæde ved at kunne stå her i dag ved tredjebehandlingen af finansloven er, at jeg nu kan uddybe nogle af de ord, jeg sagde, da vi trådte ud af forhandlingslokalet i Finansministeriet, om, hvad det er for nogle ting, som den her regering ikke gør noget ved, men hvor den bare kradser lidt i overfladen.

Jeg vil nævne tre vigtige dagsordener. Den første dagsorden handler om fremtidens velfærdssamfund – det forhold, at danskerne kræver mere og mere af deres velfærdsservice, og at de har flere og flere individuelle behov i forhold til deres velfærdsservice, og at det er meget svært at finansiere de store ønsker, som danskerne har til fremtidens velfærd inden for en ramme, der handler om skattebetaling.

Derfor er løsningen på det her selvfølgelig, at folk får mere frit valg – at de kan vælge én måde at få servicen på frem for en anden måde, i stedet for at de alle sammen skal have den samme service fra det offentlige. Løsningen er også, at der er flere serviceleverandører, der kan konkurrere om at tilbyde den bedst mulige service, i stedet for at der kun er en offentlig sektor. Løsningen er også, at hvis folk har nogle særlige ønsker, får de nogle muligheder for selv at spare op til, at disse ønsker kan blive opfyldt. Altså, der skal være en standard for god service, som det offentlige sørger for finansieringen af, men hvis man vil have noget mere og noget bedre, skal man have gode muligheder for selv at spare op til det.

Derfor gik vi til forhandlinger om finansloven med et ønske om – et ganske beskedent ønske, i lyset af at regeringen ikke var afhængig af vores mandater for at få gennemført en finanslov – at når folk bliver anvist til privat udredning af deres sygdom, fordi de har stået for lang tid på en venteliste i det offentlige, og det så konstateres af den private udreder, at der er noget galt med folk og de skal have en operation for deres knæ eller deres hofte eller noget tredje, så kan de gå direkte til behandling også hos den private leverandør, i stedet for at skulle tilbage i det offentlige system og have behandlingen der efter igen at have stået på venteliste i noget tid. Det var vores lille beskedne svar på, at fremtidens velfærdssamfund skal være mere individualiseret i forhold til serviceleverancerne, og at man skal have noget frit valg. Men det kunne vi ikke komme igennem med.

Kl. 10:37

Så ikke engang sådan et lille skridt på vejen mod, at vi drager omsorg for fremtidens velfærdssamfund, kunne vi komme igennem med i forhold til den her regering. Og der sker ikke noget andet for den her regering, som tyder på, at den har et ambitionsniveau, som skal udfolde sig senere hen. Der sker bare ingenting.

Et andet punkt, hvor regeringen bl.a. med den her finanslov kradser i overfladen, handler om fremtidens transport på vore veje. Transportministeren har sådan set været ude og sige nogle ord om, at det ikke nytter noget, at vi har en høj registreringsafgift på biler, for hvorfor skal folk straffes, fordi de har behov for en bil, når det ikke er selve det, at man køber en bil, som udgør en belastning for samfundet. Måske skulle vi i stedet lægge en brugerbetaling på det at køre dér, hvor der er trængsel, og hvor vi har svært ved at udvide vejene. Den logiske følge af det er jo, at man skal holde op med at have en høj registreringsafgift på biler, mens man tænker over noget andet, men regeringen fører den modsatte politik. Fremtidens grønne biler, som kører på el og ikke udleder nogen forurening, i hvert fald ikke, mens de kører, bliver pålagt højere og højere registreringsafgift i de her år. Så det er altså den modsatte vej end den vej, regeringens

transportminister siger man skal gå med en mere grundlæggende reform.

Derfor gik vi i Liberal Alliance til forhandlinger med ønsket om, at man skulle prøve at forhindre den her stigning i registreringsafgiften på elbilerne, fordi det modarbejder den langsigtede, grundlæggende løsning, og der fik vi en lille smule igennem – kun en lille smule. Vi gjorde det, vi var med, men det var kun en lille smule.

Et tredje emne, hvor regeringen ikke tager fat om de grundlæggende udfordringer, er i forhold til havmiljøet i Danmark – de indre farvande, som er hårdt belastet af kvælstofforurening primært fra landbruget i Danmark og primært fra de landbrug, som dyrkes på det, vi kalder lavbundsjord. Finansloven rummer, at der afsættes nogle flere midler til nogle konsulenter, der kan varetage, at der bliver udtaget flere lavbundsjord, og nogle flere penge til udtagning af lavbundsjord, men en grundlæggende løsning på problemet er ikke en del af finansloven. Og vi har ingen idé om, hvorvidt regeringen på anden måde arbejder med at finde en mere grundlæggende løsning på det her. Imens ser vi den ene forside efter den anden i Berlingske og Jyllands-Posten bl.a. om, at den model for udtagning af lavbundsjord, som vi har for øjeblikket, ikke vil få os til at nå i mål, og at der ikke sker noget.

Så det er blot tre eksempler på vigtige dagsordener, som den her regering – som har sin eksistensberettigelse i, at den skulle gennemføre det, der er vigtigt og nødvendigt, i stedet for at være bange for at miste en masse vælgere på det – ikke følger. Den gør ikke det, som den påstår er dens eksistensberettigelse.

Det bringer mig tilbage til 1982, hvor vi også fik en ny regering i Danmark, som havde den eksistensberettigelse, at den skulle gøre noget ved nogle grundlæggende problemer, som de hidtidige regeringer ikke havde gjort noget ved – Schlüters regering dér i 1982, en firkloverregering. Der var så god en ånd i den regering, at de forskellige partier endda skrev en bog sammen, der hed »Mulighedernes samfund«. Den udkom i 1985 og var skrevet af Bertel Haarder fra Venstre, Per Stig Møller fra De Konservative og Tom Høyem fra Centrum-Demokraterne. Det var jo faktisk en regering, som lavede et opgør med den her frygt for, at vælgerne ville straffe partier, som tog ansvar for en udfordring, som var der. Med afsæt i titlen »Mulighedernes samfund« synes jeg, at vi efterhånden må døbe den nuværende regering, som ikke gør det, selv om den siger, det er dens eksistensberettigelse, »De forspildte muligheders regering«. Der sker intet som helst med den her regering.

Socialdemokraterne sidder og vetoer de reformer af arbejdsmarkedet, som ville kunne føre til højere arbejdsudbud, og som Venstre måske kunne forestille sig at komme ind i regeringen med. Det vetoer Socialdemokraterne i regeringen tilsyneladende, for der kommer ikke noget. Hvis vi så forestillede os, at det var Socialdemokraterne, der skulle tage sig af, at vi fik styr på naturen og havmiljøet og iltsvindet osv., kunne man tænke, at det nok er Venstre, der sidder og blokerer for, at der sker noget dér, fordi Venstre har rod i landbrugsinteresser. Derfor er den her regering »De forspildte muligheders regering« i stedet for at være det, den lovede, nemlig en regering, der kunne gøre op med det, at vi godt ved, hvad vi skal gøre, men at vi ikke ved, hvordan vi skal blive genvalgt, hvis vi gør det.

Kl. 10:42

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger. Den første er til hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 10:43

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for ordførertalen. Og tak for den historiske gennemgang. Men jeg tænker bare: Hvad er det for en virkelighed, hr. Ole Birk Olesen lever i? For den her regering leverer jo.

Den her regering leverer på arbejdsudbud i et omfang, som den regering, hr. Ole Birk Olesen selv var en del af fra 2016 til 2019, jo ikke kunne levere. Der *bliver* leveret. Dengang var det i øvrigt velkendt, at Dansk Folkeparti ikke ville være medvirkende til, at der kunne ske noget på skatteområdet, for Liberal Alliance måtte ikke få den sejr. Meget kan man beskyldte den her regering for, men ikke for at mangle vilje til at træffe upopulære beslutninger, som er gavnlige for Danmark. Dem har regeringen taget nogle stykker af.

Så vil hr. Ole Birk Olesen anerkende, at den her regering, når det gælder reformer, gælder arbejdsudbud, har leveret markant mere end den regering, som hr. Ole Birk Olesen selv var en del af?

Kl. 10:44

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 10:44

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, jeg vil ikke anerkende, at der leveres *markant* mere; der leveres en lille smule mere. Det, der sker med den her regering, er overhovedet ikke markant; det er meget mindre end med tidligere regeringer. Det at sammenligne med VLAK-regeringen fra 2015 til 2019, som havde Dansk Folkeparti som sit støtteparti – et Dansk Folkeparti, som på det tidspunkt forsøgte at smelte sammen med Socialdemokratiet og måske danne basis for, at man kunne gå i regering med Socialdemokratiet senere hen, hvilket mislykkedes – er jo ikke en god målestok for, hvad en god regering er. Altså, det at kunne gøre mere end et samspilsramt flertal i Folketinget fra 2015 til 2019, blot en lille smule mere, er jo ikke en god målestok for, om man gør nok. Man gør ikke nok, heller ikke i disse år.

Kl. 10:44

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 10:44

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er i hvert fald en relevant målestok at forholde sig til, hvad der så kom ud af det, da der sidste gang var et blå flertal. Anerkender ordføreren ikke, at eksempelvis kontanthjælpsområdet, hvor der faktisk er lavet tre aftaler i forhold til at sikre et mere gennemskueligt kontanthjælpssystem, hvor det i højere grad bedre kan betale sig at arbejde, og hvor vi stiller nogle flere krav til folk på overførselsindkomst, nu er etableret hen over midten, i stedet for at det har været kastebold fra valg til valg?

Kl. 10:45

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 10:45

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, vi var jo ikke med i den der aftale, fordi vi syntes, den var dårlig. Altså, jeg medgiver, at den giver et mere gennemskueligt og enkelt kontanthjælpssystem, men ved siden af det har man sådan en eller anden fiks idé om, at hvis alle kommuner pålægges at skulle have nogle folk i nyttejob, hvor man har en forventning om, at det vil koste over 1 mio. kr. pr. person, som kommer i arbejde, så har man ligesom gjort noget, der er supervigtigt. Altså, det har vi det bare svært med. Vi synes, at vi skal have et opgør med det der med, at man fører politik for et syns skyld. Og det med at ville have arbejdstvang eller nyttejob, som man ved koster 1 mio. kr. for hver person, der kommer i arbejde, er for et syns skyld.

Kl. 10:46

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Tak. Så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:46

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for talen. Det, der fik mig til mikrofonen, var den her historiske sammenligning med Schlüterregeringen. Det er meget sjovt med de historiske sammenligninger, for hvis man ser på nogle af de reformer, som Schlüterregeringen gennemførte, og i det hele taget på de økonomiske forhold, som vi havde på det tidspunkt, er det vel egentlig svært at påstå, at den her regering skulle ligge til venstre: Det var Schlüterregeringen, der indførte retten til su uden lån til hele uddannelsen, ovenikøbet med det fleksible år, og det er det, regeringen her vil afskaffe; det var Schlüterregeringen, der indgik aftale med arbejdsmarkedets parter om at sænke den ugentlige arbejdstid; der var arbejdsmarkedspensionerne; det var Schlüterregeringen, som havde en betydelig højere marginalskat, altså at de bredeste skuldre bar de tungeste læs. Den her regering er på vej til at sænke marginalsatten.

Det her siger måske bare mest om, hvordan det politiske landskab i Danmark har rykket sig, altså at en regering med Socialdemokratiet i spidsen i dag dybest set står for en politik, der ligger betydeligt til højre for, hvad selv en konservativ regering stod for i 1980'erne.

Kl. 10:47

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Tak. Ordføreren.

Kl. 10:47

Ole Birk Olesen (LA):

Nogle gange kan man drage paralleller, og andre gange kan man ikke. Og det er jo ikke alt det, som Schlüterregeringerne gjorde, som vi i dag synes er helt genialt. Vi synes heller ikke, at det var helt genialt, at Schlüterregeringerne ikke fik gjort noget ved det historisk høje skattetryk, som man overtog, men måske endda hævdede nogle skattebetalinger, fordi man skulle have statsfinanserne til at hænge sammen.

Der er grænser for, hvor langt man kan drage de historiske paralleller, og jeg mener ikke, at man kan sige, at den her regering, som er i en helt anden situation end Schlüterregeringerne, ligger til højre for Schlüterregeringerne. Schlüterregeringerne førte, selv om det er et udtryk, hr. Pelle Dragsted ikke så godt kan lide, en nødvendighedens politik over for den økonomiske situation dengang. Den her regering fører ikke engang en nødvendighedens politik.

Kl. 10:48

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Spørgeren for den anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 10:48

Pelle Dragsted (EL):

Selvfølge skal man altid passe på med historiske sammenligninger, men jeg tror bare, at vi må konstatere, at det politiske landskab er flyttet betydeligt til højre, og det har ikke været til gavn for den jævne borger i det her land. Men når det kommer til nødvendighedens politik, må vi vel sige, og det skyldes jo også, at den forrige regering førte en fornuftig politik under corona, at den økonomiske situation vel sådan set er betydelig bedre, end den var, selv efter Schlüter havde gennemført sine på nogle områder hårde indgreb som f.eks. kartoffelkur, karensdage og andre mindre positive elementer i den periode.

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 10:49

slag, som trak Danmark i en forkert retning. Den her finanslov øger jo statens størrelse og andel af det samlede bnp en smule. Den øger det offentlige forbrug væsentligt, og den rykker jo ikke i retning af at få den private vækst til at stige markant. Så hvor er det, man mener at den her finanslov samlet set rykker økonomien i en rigtig retning?

Kl. 10:51

Ole Birk Olesen (LA):

På nogle punkter er tiden i dag mere til højre, end dengang Schlüter skulle have et opgør med de skøre 1970'ere, altså dengang, hvor de partier, som Enhedslisten blev stiftet af, styrede tingene på universiteter osv., hvor man talte om revolution, og at alle virksomheder skulle overtages kollektivt eller af staten eller, ligesom hr. Pelle Dragsted stadig gør i dag i sin bog, overtages af arbejderne. Det var jo et nødvendigt opgør med en gakket tid, som Schlüterregeringerne bl.a. stod for.

Kl. 10:49

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 10:49

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Liberal Alliance har tidligere haft det princip og har det måske stadig væk, at man stemmer for noget, når det grundlæggende trækker Danmark i en mere rigtig retning. Det er ordførerens egne ord. Så jeg vil bare spørge, om den her finanslov ifølge ordføreren trækker dansk økonomi og Danmark i en rigtig retning eller i en forkert retning.

Kl. 10:49

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 10:49

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes egentlig, det er et relevant spørgsmål, som hr. Lars Boje Mathiesen her stiller. Det rummer også en sandhed, og det er ikke helt nemt at svare på det spørgsmål. For på den ene side er det en regering, som man godt kan se er socialdemokratisk ledet, for den øger det offentlige forbrug ganske betragteligt, og spørgsmålet er, om man skulle lægge stemmer til det ved at stemme for det her finanslovsforslag og være en del af den her finanslovsaftale, når vi nu synes, at der, i stedet for at man øgede det offentlige forbrug så meget, burde være nogle flere penge til de folk, der betaler skat – at de ikke skal betale så meget i skat.

På den anden side står vi så samtidig over for en regering, der bare har sit flertal og kan gennemføre sine finanslove, som den vil, og vi har sådan set en mulighed for at gennemføre noget, vi synes er bare lidt positivt i de finanslovsforslag. Hvis vi ikke deltager i finansloven, bliver finanslovsforslaget vedtaget alligevel, sådan som det nu engang er. Hvis vi deltager, bliver der gennemført en lille smule af vores politik, og det er et supergodt spørgsmål, om det er noget, man bør gøre eller ikke bør gøre. Men jeg synes ikke, der findes noget klart svar på det.

Kl. 10:50

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 10:50

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Nej, for det er jo en ændring i praksis, i forhold til hvad Liberal Alliance tidligere har gjort. Ole Birk Olesen har selv udtalt, at man har stemt imod et finanslovsforslag, fordi man syntes, det overordnet set trak Danmark i en forkert retning. Det er derfor, man stemmer imod et finanslovsforslag – at man ikke ville stemme for et finanslovsfor-

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 10:51

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen jeg synes igen, at det er et godt spørgsmål, som hr. Lars Boje Mathiesen stiller, for det er relevant og rigtigt. Men vi er bare også i en anden tid med den her regering, som har et flertal på forhånd. Tingene bliver jo gennemført, sådan som regeringen gerne vil have det, fordi den har sit flertal, og så er spørgsmålet, om man kan påvirke det i en lidt bedre retning ved at deltage i aftaler med regeringen, og bør man så gøre det, selv om der kan sættes spørgsmålstejn ved, om den samlede aftale egentlig er god? Men den bliver trods alt bedre, fordi man er med. Det er, fordi vi er i en lidt mærkelig tid; så må man måske forholde sig til tingene på lidt anderledes måder.

Kl. 10:52

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så vi går videre i ordførerrækken til hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Det har jo været en interessant debat, hvor vi også har været inde på nogle af de dilemmaer, som man har som oppositionsparti, i forhold til om man skal gå med i en finanslovsaftale eller ej. Det Konservative Folkeparti har stået i de samme dilemmaer.

Når vi overvejer, om vi skal være med i en finanslov, kigger vi selvfølgelig på, hvor god en finanslov det er. Vi synes grundlæggende ikke, at det er nogen særlig god finanslov. Vi kommer til at øge det offentlige forbrug ganske markant. Vi kommer ikke til at gøre noget betydeligt for Danmarks store problemer med mangel på arbejdsudbud, og vi forsømmer at komme i gang med at tage et opgør med det enorme bureaukrati, som lægger beslag på meget af den arbejdskraft, som vi virkelig har brug for i Danmark. Der bliver gjort for lidt for miljø og klima, og der er mange andre ting, man kunne kritisere. Det offentlige forbrug stiger først og fremmest alt, alt for meget.

Så står vi jo i det dilemma, at det bliver gennemført, uanset hvad vi gør, og så har vi ligesom andre partier, de fleste andre partier, valgt at gå med i finanslovsaftalen alligevel, fordi den bliver lidt bedre af, at vi er med. Vi må jo sige, at det er blevet en betydelig bedre finanslov, efter at oppositionspartierne har været forbi. Der bliver afsat flere penge til det grønne område. Det synes vi er meget positivt. Der kommer nogle små skattelettelser, som man bl.a. kan takke Det Konservative Folkeparti for, først og fremmest i form af at servicefradraget til familierne bliver lidt højere, 5.000 kr. højere, så en familie med to voksne kan trække 10.000 kr. mere fra om året, slippe for at betale skat af rengøringshjælp, havehjælp og lignende og dermed få mere tid til deres familie, og så vi kan få en lidt bedre arbejdsdeling i samfundet, hvor dem, der er gode til at gøre rent og lave havearbejde professionelt, får lov at gøre det i lidt større omfang og dem, der er bedre til at passe andre former for arbejde og derefter slappe af sammen med deres familier, får lov til at gøre det i et lidt større omfang. Det er positivt, og vi synes, det er et betydeligt resultat. Det har derfor også været nok til sammen med forbedringer

på det grønne område, at vi syntes, det var fornuftigt at være med i årets finanslovsaftale.

Man skal lave en afvejning: På den ene side kan man få nogle resultater ved at være med, og på den anden side ved vi jo også, at man er med til at blåstemple resten af regeringens politik, hvor meget af det er noget, vi ikke går ind for. Så sker der jo også det, at regeringen bruger det i sin kommunikation til danskerne til at fortælle, at det er en ekstra demokratisk regering, fordi der er mange partier bag dens politiske aftaler, og det hæver selvfølgelig prisen, hver gang regeringen gør det. Så bliver det sværere for oppositionspartierne at gå med i aftalerne, og derfor er det en skam, at regeringen gør det så meget, også her i dag, hvor Socialdemokratiet lagde ud med at fortælle, at de syntes, det var fantastisk, at alle partier bakkede op om regeringens økonomiske politik, hvilket jo overhovedet ikke er tilfældet. Så det vil jeg anbefale regeringen at lade være med, for det bliver nemmere for os at få de her aftaler med mange forskellige partier, hvis det ikke bliver misbrugt bagefter til den slags kommunikation, hvor man tager partier til indtægt for noget, som man godt ved partierne ikke ønsker at blive taget til indtægt for.

Men vi stemmer jo finanslovsforslaget igennem, og for vores vedkommende har det sådan historisk set været sådan, at vi har været med cirka halvdelen af gangene. Når man kigger på de sidste 20 års tid, svarer det sådan cirka til, at vi halvdelen af gangene har været med i finanslovsaftalerne, når vi har siddet i opposition, i modsætning til eksempelvis Socialdemokratiet, som hundrede procent af gangene ikke har været med i finanslovsaftalerne, når de har siddet i opposition. I hvert fald tilbage til 2009, som er så langt, jeg lige nåede at slå op her for nylig, har det været sådan, at de sidste syv finanslove, som er blevet indgået, mens Socialdemokratiet har siddet i opposition, har de ikke været med i.

Hvis man skulle bruge Socialdemokratiets egen retorik, ville det jo så betyde, at Socialdemokratiet er et dybt uansvarligt parti, der sidder med korslagte arme og ikke tager ansvar. Men det er nok mere rigtigt at sige, at det jo er en eller anden dynamik mellem regeringen og oppositionspartierne, som gør, at man finder frem til en aftale. Jeg kan jo godt sådan undre mig lidt over, at når oppositionspartier kommer med i politiske aftaler, er det regeringens skyld. Når oppositionspartier ikke kommer med i politiske aftaler, så er det oppositionspartiernes skyld; så er det dem, der er uansvarlige, og det har i hvert fald ikke noget at gøre med, at regeringen ikke er kommet dem i møde.

Så al den her snak om, om man er uansvarlig eller ej, synes vi er forkert. For vores vedkommende synes jeg det passer meget godt for os, at vi sådan ender med på det lange stræk at være med cirka halvdelen af gangene. Hvis vi aldrig er med, har vi ikke nogen indflydelse. Hvis vi altid er med, er vi for billigt til salg. Så sådan at være med en gang imellem passer os meget godt. Tak for ordet.

Kl. 10:57

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Jo, der kom lige en her på falderebet. Hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 10:58

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Der var lidt vrøvl med min knap. Ja, man er med halvdelen af gangene. Det er man forhåbentlig også, når man sidder i regering; så er man forhåbentlig også med i finanslovsaftalerne.

Der er den her logik med, at der alligevel var et flertal, og at derfor kunne man lige så godt gå med i det. Det var der jo også, kan man sige, under den seneste S-regering, som med deres parlamentariske grundlag havde et flertal. Ville man også fra Konservatives side være gået med til det dér? Nu tror jeg, at man fik lidt med fradraget

til 100-150 mio. kr. Ville man også være gået med dér og have været til fals for 100-150 mio. kr. i en finanslovsaftale tidligere? Er det også det, man fremadrettet vil være til fals for til næste års finanslov, når nu finansministeren ved, at det er det, man kan få Konservative med i?

Kl. 10:58

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 10:58

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo der, de 50 pct. kommer ind i billedet. Det er der, jeg siger, at ud af de gange, hvor vi har siddet i opposition, har det sådan cirka været halvdelen af gangene, at vi er gået med i finanslove sammen med socialdemokratiske regeringer. Det har selvfølgelig været 100 pct. af gangene, når vi har siddet i regering. Der har vi selvfølgelig altid været med i finansloven; vi har selv lavet den. Men nogle gange har vi lavet finanslovsaftaler med socialdemokratiske regeringer.

En regering ønsker jo altid at få flere partier med i sin finanslovs-aftale, så man bliver altid inviteret, og man har altid mulighed for at komme med. Men det er et spørgsmål om, hvor meget man kan få for det. Der må man så afveje det fra gang til gang. Det er rigtig, rigtig svært at sætte på formel, hvornår det giver mening, og hvornår man blåstempler regeringen så meget, at man synes, at man får for lidt ud af at være med i forhold til den gavn, det gør for regeringen at kunne stå og bryste sig af at have et bredt flertal. Det er svært at afveje sådan præcist, så det ender med at være en rygmarsvformelse, eller hvad det nu hedder, om det giver mening at gå med eller ej, og om man får mest indflydelse ved at være med eller ikke at være med.

Kl. 10:59

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 10:59

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Jeg vil gerne anerkende ordføreren for, at man anerkender, at man blåstempler regeringens samlede økonomiske politik, for det er jo, hvad man reelt set gør.

Mit spørgsmål skal gå på, om ordføreren samlet set mener, at den her finanslov i 2024 og dens betydning fremadrettet gør noget godt for dansk økonomi. Forbedrer den dansk økonomi med Konservatives briller, eller forværrer den reelt set dansk økonomi? Den gør jo statens størrelse større i forhold til resten af økonomien. Er det den rigtige vej at gå for Danmark, eller trækker den her finanslov Danmark i en forkert økonomisk retning?

Kl. 11:00

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 11:00

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil tillade mig at sige, at det er mere præcist at sige, at det bliver udlagt, som om vi blåstempler regeringens politik. Det er jo ikke noget, vi ønsker at gøre. Også i forhold til det andet spørgsmål er det meget vigtigt at være meget præcis. Altså, det er jo selvfølgelig godt for dansk økonomi, at der er en finanslov. Så det er der jo nødt til at være på en eller anden måde. Kunne der så have været lavet en væsentlig bedre finanslov? Ja, det må man da i høj grad sige. Der kunne have været en finanslov, som havde været meget mere mådeholdende og havde prioriteret meget skarpt. Det synes vi i hvert fald.

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:01

Nu vil jeg ikke gentage det begreb, jeg brugte før, men der er jo en dansk forfatter, der har skrevet en bog, der peger på, at der bliver brugt en del penge i det offentlige på opgaver, som nok egentlig ikke behøvede at blive løst. Vi skal huske, at det altså ikke er alt administrativt personale, der er overflødigt.

Men hvad vil ordføreren gøre ved det her?

Kl. 11:04

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Og igen vil jeg sige tak til ordføreren for ligesom at kalde det for kolort, bullshit – undskyld, formand – altså det her med at være med eller ikke med i en finanslov, for det er jo rigtigt, at det er en konkret vurdering, og det er det for alle partier. Derfor er der heller aldrig nogen partier, der altid er med i alle finanslove. Så tak for det.

Jeg vil spørge lidt ind til, at ordføreren snakker om det her med, at det ligesom er et stort problem, at det offentlige forbrug vokser. Det, ordføreren kalder for offentligt forbrug, er jo sosu'er, der besøger ældre; det er sygeplejersker, der er på hospitalerne; det er pædagoger, som tager sig af børnene nede i børnehaven osv. osv. Og det er jo rigtigt nok, at der bliver brugt flere penge, men ser vi på antallet af medarbejdere i forhold til de opgaver, der skal løses, så har det været faldende i mange år. Ser vi på det offentlige forbrug som en del af den samlede velstand, har det været faldende.

Så jeg skal bare forstå, om det er det, ordføreren ønsker, altså at der skal være færre hænder, selv om der bliver større opgaver fremadrettet? Ville Det Konservative Folkeparti ikke følge det udvidede demografiske træk, hvis de havde magt, som de har agt?

Kl. 11:02

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Rasmus Jarlov (KF):

Det, vi synes er problemet i den offentlige sektor, er først og fremmest, at bureaukratiet vokser og vokser, og det tror jeg faktisk også at Enhedslisten, i hvert fald principielt, er enig med os i, altså at det ikke er sådan, at vi får nok for pengene i den offentlige sektor. Der er nemlig for få sosu'er, der er for få lærere, og der er for få pædagoger, og der er for få sygeplejersker og læger, men der er for mange, der sidder og laver administration.

Nu passer vi jo en milepæl her i efteråret, nemlig at der er 100.000 mennesker, der sidder og arbejder med administration i den offentlige sektor. Det er vi altså nødt til at gøre noget ved, og det starter herinde med, at vi holder op med at lave mere komplicerede regler, hver gang vi laver en politisk aftale, der så bliver mere og mere kompliceret, så der skal ansættes flere og flere akademikere til at sidde og administrere varmeordninger, erhvervsstøtteordninger og sindssygt komplicerede skatteregler, som ikke engang skattevæsenet selv, og slet ikke borgere og virksomheder, kan overskue. Det er dér, vi er nødt til at prioritere bedre i den offentlige sektor. Det handler naturligvis ikke om, at vi ønsker, at der skal være færre kernemedarbejdere i velfærdsstaten.

Kl. 11:03

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er det hr. Pelle Dragsted, som lige skal huske tonen.

Kl. 11:03

Pelle Dragsted (EL):

Jeg beklager. Jeg prøvede, men det var det med ikke at snakke engelsk, og så kom jeg alligevel til at sige et bandeord – det beklager jeg.

Ja, det er jeg glad for at høre, men det var, fordi ordføreren i sin tale lagde vægt på omfanget og ikke på, hvad pengene blev brugt til, for jeg er sådan set enig i, at der helt klart er unyttige opgaver.

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 11:04

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg skal bruge væsentlig mere end 30 sekunder til at svare på det, men det starter simpelt hen herinde med, at vi er villige til at prioritere simplicitet over millimeterretfærdighed – det er det vigtigste princip.

For årsagen til, at der hele tiden kommer så meget bureaukrati, så mange regler og ordninger, der skal administreres, er, at hver gang vi får øje på en eller anden urimelighed eller uretfærdighed et eller andet sted i det danske samfund, så indfører vi nye ordninger, nye fradrag, nye regler, flere paragraffer. Og alt det skal administreres, så det er vi nødt til at holde op med. Og så er vi nødt til at sige det, som det er: Vi lever med, at der er nogle små uretfærdigheder, til gengæld for mindre bureaukrati og færre regler.

Kl. 11:04

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken. Så er det hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Han vil gøre alt for at holde sig i skindet i sin tale og overholde reglerne i det ærede Ting.

Der har været lidt debat om, at Enhedslisten ikke står som en del af den her finanslovsaftale, og der har været lidt snak i dag om det her med: Skal man det, eller skal man det ikke? Sådan som vi ser det, er finansloven den samlede ramme om den danske økonomi, og derfor er vores grundlæggende tilgang, når vi vurderer en finanslov: Svarer den på de opgaver, som er de vigtigste i den pågældende situation? Svarer den på de kriser, som vores samfund er præget af? Og der, hvor vi ser nogle meget store udfordringer lige nu, er primært tre steder.

For det første oplever vi en levevilkårskrise – kunne man kalde det – som ikke er en krise for os alle sammen, men som f.eks. lige nu rammer folkepensionister, førtidspensionister og folk, der er ramt af arbejdsløshed og sygdom, men også lavtlønnede lønmodtagere, som har oplevet, at deres købekraft blev udhulet af inflationen, af stigende husleje, varmeregninger, elregninger og dagligvarepriser, og som ikke kan få tingene til at hænge sammen.

For det andet er der klima- og naturkrisen. Den tror jeg ikke jeg behøver at knytte så mange ord til. Vi ved det alle sammen. Tiden er ved at rinde ud, når det kommer til at stoppe klimaforandringer. Og kigger vi på vores natur, både den, der er under og over vandoverfladen, så ved vi, at det står grelt til.

Endelig er der den krise, vi oplever ude i vores velfærd lige nu. Man behøver ikke at snakke med mange sygeplejersker eller sosu'er for at få at vide, at det er helt, helt galt, og at mange års underfinansiering og nedskæringer har sat sig benhårdt. Man kan simpelt hen ikke skære længere ind.

Vores oplevelse er, at det her finanslovsforslag ikke tager hånd om de kriser på en ansvarlig måde. Hvis vi kigger på det med

levevilkårskrisen, kan vi se, at antallet af familier, der ansøger om julehjælp, er højere end nogen sinde. Vi ved, at fattigdommen kommer til at vokse. Den her finanslov kommer ikke med hjælp til de folkepensionister, som står og har svært ved at få enderne til at mødes. Den kommer ikke til at hjælpe de førtidspensionister, som har svært ved at få enderne til at mødes på grund af de stigende priser.

Tværtimod, kan man sige, er der jo samtidig med den her finanslovsaftale eller kort før vedtaget en kontanthjælpsaftale, som vil kaste yderligere tusinder af familier ud i fattigdom, når nytårsklokkerne ringer kl. 12.00 om natten den 31. december. Vi kan se en regering, som planlægger skattelettelser, som igen vil forbigå dem, der har mindst i vores samfund: førtidspensionister, folkepensionister, studerende og mange andre. Så her må man bare ligesom sætte – hvad hedder det modsatte af et flueben? – et kryds ud for »opgave ikke løst«. (*Fjerde næstformand* (Karina Adsbøl): Det hedder et minus). Et minus, hedder det – tak, formand.

Når vi kigger på velfærden, har jeg jo beskrevet den krise, der er. Jeg var oppe i Nordjylland sidste fredag at snakke med nogle af de sygeplejersker, som rammes af de her nedskæringer. Det var grelle fortællinger, altså f.eks. at patienter, som skal til dialyse, nu selv skal tage et tæppe med, fordi man har sparet tæppet væk. Og det er altså også socialt sårbare patienter, som måske ikke er så gode til at få vasket det der tæppe. Det er bare et eksempel. De fyrer sygeplejersker og sosu'er i hele landet lige nu. Alle snakker om det modsatte: Vi skal rekruttere flere, og vi skal lave en genrejsning. Men virkeligheden er, at man fyrer sygeplejersker, man fyrer sosu'er, og man indfører ansættelsesstop. Og det gør man altså i en situation, hvor vi samtidig i Økonomisk Redegørelse kan læse, at vi har et overskud på statens finanser på 75 mia. kr. i år. Det er i mine øjne skrupskørt, hvis man må have lov til at udtrykke sig sådan fra talerstolen.

Så siger regeringen, det skyldes, at vi skal passe på inflationen. Og ja, det skal vi. Men vi har jo svar fra finansministeren selv, som meget klart siger, at selv hvis vi lukkede det hul i regioner og kommuner på de her omkring 4 mia. kr., ville virkningen på inflationen være, og jeg citerer: »tæt på nul.«

Og hvis det endelig var, man var bekymret for inflationen, var det jo ikke nødvendigvis velfærden, der skulle holde for. Altså, regeringen smider jo 10 mia. kr. ud i skattelettelser i 2024. Så siger de, at det gør de ikke, for det er ikke her i finansloven. Nej, men det er resultatet af den boligskatteaftale, som man har indgået. Det har en inflationær virkning. Selvfølgelig har det det. Man kunne jo have overvejet, om det var klogt, hvis man er bekymret for inflation, eller i hvert fald om det var vigtigere, end at vi skal i gang med at fyre sygeplejersker og sosu'er ude i vores ganske land. Så der må vi bare sige, at når det gælder velfærden, er der også et kryds.

Kl. 11:10

Klima- og naturkrisen er der stort set ingen nye initiativer om i finanslovsforslaget. Her er jeg enig med hr. Ole Birk Olesen, som var heroppe tidligere. Der er nogle initiativer i forhold til havmiljø, men som jeg kan se, har eksperterne sagt, at det handler om løsningen på ganske få procent af den meget, meget alvorlige og akutte situation, vi har, hvor vores have i bogstaveligste forstand er ved at dø. Så heller ikke der kan vi sætte et flueben, men tværtimod et kryds.

Vi gik til forhandlingerne med tre hovedkrav, som jo matcher de her spørgsmål. Først og fremmest vil vi lukke det hul, der er ude i velfærden. Altså, KL og Danske Regioner har jo selv regnet ud, hvad det er, der mangler, for at de bliver kompenseret for den inflation, som de er blevet ramt af, og for de andre uforudsete udgifter, som regeringen ikke har villet kompensere dem for. Det var vores ene hovedønske og krav.

Så vil vi have fjernet stigningerne i priserne på den kollektive transport og have sikret busruterne ude lokalt og meget gerne have

indført det, vi også var ude at foreslå, nemlig en danmarksbillet inspireret af den tyske tysklandsbillet, hvor man for et lavt månedligt beløb kan rejse frit på tværs af landet.

Så vil vi have sikret de fattigste familier i Danmark ved at fortsætte det midlertidige børnetilskud – eller det børnetilskud, som så ikke længere skulle være midlertidigt, som har løftet tusinder af familier ud af fattigdom, men som altså bortfalder i år og endeligt bortfalder med nytåret. Og vi havde en række andre forslag. Men vores oplevelse var, og det tror jeg også andre partiers oplevelse var, at regeringen ligesom ikke var til sinds at rykke sig grundlæggende på hverken den økonomiske ramme eller andet.

Kunne vi så ligesom andre partier have været med i finanslovsaftalen, altså have været med til at dele de her julegodter ud, som er blevet nævnt dagen igennem? Og kunne vi så have sagt: Skidt pyt med, at finansloven efterlader et gabende hul i velfærden; skidt pyt med, at klima og natur svigtes; skidt pyt med, at man lader hundredtusinder af folkepensionister og førtidspensionister og andre mennesker i stikken? Det kunne vi godt. Men jeg synes, det havde været sværere for mig at stå her i dag og pege på, at kejseren ikke har noget tøj på.

Vi skal huske, at vi jo har at gøre med en historisk upopulær regering. Danskerne vil den ikke. Og måske er det egentlig meget godt for vores folkestyre og vores demokrati, at der også er partier, der i den her debat repræsenterer det store flertal, der ønsker regeringen derhen hvor peberet gror; som stiller sig på samme side som de sygeplejersker og sosu'er og alle de andre medarbejdere i vores velfærd, som nu rammes af nedskæringerne, og ikke mindst de patienter og borgere, som rammes, og det er jo typisk de mest socialt udsatte; som stiller sig på samme side som natur og klima; og som stiller sig på samme side som de mennesker i vores samfund, som har det sværest på grund af inflationen.

Vi har jo stillet en række ændringsforslag til finanslovsforslaget. Det handler om at lukke det her velfærdshul. Det handler om en busrute garanti, altså en sikring af, at der ikke lukkes busruter ude i landdistrikterne. Det handler om at fortsætte det her midlertidige børnetilskud for at undgå den værste vækst i fattigdommen. Det handler også om – hvordan skal man formulere det her? – at annullere den annullering, som regeringen gennemførte, af forbedringer af seniorpensionen. Det var altså sådan, at det var aftalt mellem et flertal i sidste folketingssamling, at der skulle skabes en forbedring af seniorpensionen, og det er en aftale, som Socialdemokraterne desværre er løbet fra.

Vi ved jo godt, at vores ændringsforslag næppe vedtages. Men de viser, at en anden vej er mulig. Så når vi kommer ind i det nye år og vi oplever konsekvenserne af den her finanslov, altså når vi oplever, hvordan tusinder af familier kastes ud i fattigdom; når vi ser busruterne lukke i hele landet; og når vi ser nedskæringer, fyringer af jordemødre, sygeplejersker, pædagoger og andet kernepersonale i vores velfærd, så kan man se, at der var en anden vej. Det var ikke nødvendigt. Vi kunne have valgt anderledes. Tak for ordet.

Kl. 11:14

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger, og den første er til hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:14

Benny Engelbrecht (S):

Jeg vil tillade mig at dvæle ved der, hvor hr. Pelle Dragsted slutter, nemlig med de ændringsforslag, Enhedslisten har stillet til finanslovsforslagets tredje behandling, og hvor hr. Pelle Dragsted siger, at man vil vise en anden vej. Der er opregnet følgende: ændringsforslag nr. 635, som er udgiftsdrivende, ændringsforslag nr. 636, som er udgiftsdrivende, ændringsforslag nr. 637, som er udgiftsdrivende, ændringsforslag nr. 638, som er udgiftsdrivende, og ændringsforslag

nr. 639, som er udgiftsdrivende. Der er ikke noget sted, hvor man anviser, hvor pengene skal komme fra. Det er sammenregnet lidt over 6 mia. kr., så jeg tænker, at Enhedslistens sekretariat simpelt hen må have glemt at lave ændringsforslag nr. 640, som viser, om der skal være skattestigninger, eller om der er nogle steder, man skal skære ned, f.eks. på Ukrainehjælpen, for at kunne anvise finansiering af udgifter på 6 mia. kr.

Kl. 11:15

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 11:15

Pelle Dragsted (EL):

Jamen hvis ordføreren eller ordførerens sekretariat læser bemærkningerne til ændringsforslag nr. 635, 636, 637 og 638, altså Enhedslistens ændringsforslag til finansloven, så vil man også bemærke, at forslagene foreslås finansieret af det økonomiske råderum.

Kl. 11:16

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 11:16

Benny Engelbrecht (S):

Så er det jo sådan, at Enhedslistens Pelle Dragsted selv har stillet et udmærket spørgsmål tidligere på året, som gik på, hvad der ville ske, jævnfør de økonomiske modeller, hvis man gjorde noget sådant. Og der fremgår det jo, at i en situation, hvor konjunkturerne er normale, betyder det måske ikke helt så meget i forhold til inflationen, men hvis det er, og nu citerer jeg, bedre end normalt og inflationen er høj – det lyder bekendt, ikke sandt? – så er der en risiko for, at ekspansive finanspolitiske tiltag kan have større inflationsvirkning, herunder hvis de finanspolitiske tiltag øger inflationsforventningerne. Det er jo direkte økonomisk uansvarligt, hvis man gør sådan.

Kl. 11:16

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Tak. Ordføreren.

Kl. 11:16

Pelle Dragsted (EL):

Nej, det er det absolut ikke, og jeg regner også med, at ordføreren hørte sin egen økonomiministers fremlæggelse af Økonomisk Redegørelse i går, herunder også udviklingen i inflationen. Altså, måned til måned-inflationen lige nu ligger under inflationsmålet, også hvis du lægger det sammen. Så der er ikke nogen trussel om inflation. Og det svar, ordføreren citerer fra, siger jo det, jeg citerede tidligere, nemlig at den inflationære virkning er »tæt på nul«.

Kl. 11:17

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Så er det hr. Frederik Vad, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:17

Frederik Vad (S):

Jeg har jo fulgt ordføreren med interesse, siden han blev talsperson eller talsmand for Enhedslisten her i Folketinget, og jeg har lagt mærke til, at måden, hr. Pelle Dragsted konsekvent kommunikerer på – både i forhold til den her finanslov, men også generelt i forhold til regeringens politik – er, at hver gang regeringen gør noget, der faktisk er rigtig godt, så siger ordføreren, at det faktisk lidt er Enhedslistens skyld. Altså, hvis man tager investeringerne i erhvervsuddannelserne på den her finanslov, er det noget, Enhedslisten altid har ment, og nu er Socialdemokratiet blevet presset til truet. Vi kunne tage det lønloft, der blev lavet her for nylig, som Enhedslisten

også mente var deres skyld. Og senest i den her uge kan vi tage den melding, der er kommet om RGS Nordic i mit eget pastorat i Vestsjælland omkring spildevand – det er også Enhedslistens skyld.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Pelle Dragsted: Er der noget godt, den her regering har gjort indtil videre, som ikke er Enhedslistens skyld?

Kl. 11:18

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 11:18

Pelle Dragsted (EL):

Når det kommer til erhvervsuddannelserne, tror jeg gerne jeg vil anerkende, at vi alle sammen har svigtet dér gennem mange år. Derfor synes jeg også, at det er rigtig, rigtig positivt, at man nu afsætter mange penge. Nogle af dem kommer lidt sent, men det er rigtig positivt – og det vil jeg absolut gerne rose regeringen for.

Jeg vil sådan set også gerne rose regeringen for at have gennemført det her lønloft. Når jeg siger, at regeringen skulle trækkes til truet dengang i forhold til det her, så er det jo virkeligheden. Altså, vi stillede forslaget om en særlig pulje ud over i overenskomsterne første gang i 2008 efter den store sosu-strejke dengang, så det er 15 år siden. Når man har været her i mange år, er man efterhånden vant til det, men der har jeg jo bare hørt skiftende socialdemokratiske regeringer igen og igen sige, at det kunne man ikke, for det var i strid med den danske model osv. osv. Så det er positivt, at regeringen kort før valget – måske havde det også noget med det at gøre – ligesom gjorde det her, og at det er blevet til virkelighed. Man kan diskutere indholdet af aftalen, det har jeg ikke helt tid til nu, men det er positivt.

Kl. 11:19

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Nej, det har ordføreren ikke tid til. Så er det spørgeren.

Kl. 11:19

Frederik Vad (S):

Tak for det. Så vidt jeg husker, var det faktisk et socialdemokratisk valglofte under Helle Thorning-Schmidt tilbage i 2007, men lad det nu ligge. Hr. Pelle Dragsted taler om, at den her regering er historisk upopulær, og at der er et meget, meget stort flertal i befolkningen, der ikke ønsker, at den her regering skal være der. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Pelle Dragsted: Hvornår var der sidst her i Folketsalen et flertal for en rød økonomisk politik?

Kl. 11:20

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 11:20

Pelle Dragsted (EL):

Jeg synes jo, at det faktisk lykkedes at lave fremskridt, jeg ville kalde røde, da vi samarbejdede gennem de sidste 3 år. Når man f.eks. sikrede unge mennesker på 18, 19, 20 og 21 år adgang til gratis tandpleje, synes jeg det er et vigtigt fremskridt. Vi ville gerne brede det ud til hele befolkningen. Men det var jo den modsatte tendens af det, vi har set i årtier. Når vi gennemførte en Arnepension, som faktisk var en forbedring af tilbagetrækningsvilkårene for mennesker, altså det stik modsatte af, hvad forrige regeringer havde gjort, når vi greb ind over for kviklansbranchen, og når vi satte huslejeløfter og huslejeudvikling ned – nu bliver jeg afbrudt, for jeg kunne have fortsat remsen – så synes jeg, ja, at vi gennemførte rød politik. Det kan godt lade sig gøre, men jo ikke, når man sætter sig i en regering sammen med højrefløjen.

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er det hr. Malte Larsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:20

seniorpensionen. Vi har været med til at finde pengene, vi har stemt for nedskæringer af jobcentre – det var ikke vores store kop te – men regeringen snupede pengene med den her finanslov, og det synes vi ærlig talt også er rigtig, rigtig træls med den forligstradition, der bliver brudt der.

Kl. 11:23

Malte Larsen (S):

Mange tak. Jeg nyder også både ordførerens tale og den her med en Enhedslistekomfortzone, hvor man står ude på sidelinjen og fortæller os andre, hvad vi burde have gjort, og hvad vi i øvrigt gør forkert. Og det bliver jo også svært – det kan jeg godt regne ud – at tage æren for alle de positive ting, når man ikke selv er med i aftalen.

Men må jeg spørge ordføreren: Gør det slet ikke noget indtryk på ordføreren, når såvel Nationalbanken som de økonomiske vismænd siger, at det ville være farligt at gå i et spor, der handler om at bruge de penge, som Enhedslisten foreslår ud over den her finanslov?

Kl. 11:21

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 11:21

Pelle Dragsted (EL):

Først og fremmest er det der med at stå på sidelinjen simpelt hen noget vrøvl. Altså, bare ugen før den her finanslovsaftale blev indgået, var vi i Enhedslisten med i to milliardaftaler, i domstolsaftalen, vi var med i forskningsreserven, vi var med i SSA-reserven, vi har i går indgået en kæmpe aftale om energi fra vind og sol på land, og vi forhandler om en flyafgift. Altså, vi er med i stribevis af aftaler.

Vi er ikke bange for at indgå aftaler i Enhedslisten. Vi har været med i tre ud af de sidste fire finanslove. Så kan vi ikke prøve at dysse den myte til ro? Vi vil gerne være med i aftaler, men det skal selvfølgelig være aftaler, vi grundlæggende kan stå inde for, og det tror jeg også er tilfældet for ordførerens parti, som jo også har stået uden for rigtig mange finanslovsaftaler gennem tiden, som vi har hørt her.

Med hensyn til inflationen må jeg bare igen citere finansministeren i forhold til det her med, at selv hvis man brugte de her 4 mia. kr., ville den inflationære virkning være »tæt på nul«.

Kl. 11:22

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ønskes der en anden kort bemærkning? Ja. Værsgo.

Kl. 11:22

Malte Larsen (S):

Jeg undrer mig jo stadig væk over, at Enhedslisten med alt det gode, som der er i den finanslov her, og med alle de retninger, der i øvrigt er positive for Danmark og for det, vi i fællesskab gerne vil, står uden for aftalen.

Må jeg ikke en gang til få at vide: Hvorfor står man så uden for den aftale, når der nu er så mange positive ting, som også ordføreren redegør for?

Kl. 11:23

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 11:23

Pelle Dragsted (EL):

Det synes jeg at jeg redegjorde for i min tale. Det er, fordi vi ikke mener, at den her aftale svarer på de største udfordringer og kriser, som vi står med som samfund, særlig når det drejer sig om vores mest udsatte borgere.

Så er der også den helt konkrete ting, at regeringen med den her aftale bryder en aftale, vi havde indgået, omkring forbedring af

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 11:23

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Jeg får lyst til at starte med at svare hr. Frederik Vad på det om, hvornår der sidst havde været flertal for en politisk rød økonomisk politik. Det er der jo i dag, for man stemmer en rød finanslov igennem Folketinget. Men det er Enhedslistens ordfører, som jeg hellere vil snakke med.

Jeg er meget, meget enig i det der med, at man skal passe på med at bruge inflationen som en stopklods og et argument for ikke at gøre noget som helst. For det skal passe økonomisk, i forhold til hvilken effekt inflationen har på de ting, som man gør. Så det mener jeg at ordføreren har fuldstændig ret i. Men ordføreren siger også, at man bruger finanslove som de her overordnede økonomiske rammer, i forhold til hvad man gør for at løse de problemer, som er i samfundet. Mener Enhedslisten, at de tre finanslove, man så har indgået med den tidligere regering, rent faktisk forbedrede og ikke vanskeliggjorde nogle af de ting? Altså, man har jo stemt for de sidste tre, men med de tre finanslove kom der jo også en øget ulighed i samfundet i de 3 år.

Kl. 11:24

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 11:24

Pelle Dragsted (EL):

Vi står fuldt inde for de finanslove, vi forhandlede med den sidste regering. Det var klart, at styrkeforholdene jo var, som de var. Vi havde 13 mandater, så vidt jeg husker, i sidste periode. Men vi opnåede vigtige resultater for almindelige mennesker. Vi opnåede at få en klimalov og et klimamål. Vi opnåede at få et Klimaråd. Og jeg har nævnt nogle af de andre resultater: gratis tandpleje for unge, bedre beskyttelse af dem, der bor til leje, investeringer i almene boliger, så almindelige mennesker også har råd til at bo til leje osv. osv.

Jeg synes, at vi har opnået mange vigtige resultater, og ikke mindst synes jeg, at vi holdt hånden under almindelige mennesker, både lønmodtagere, men sådan set også mange freelancere og små selvstændige, da vi blev ramt af coronaepidemien. Altså, det er jo årsagen til, at vi i dag har en økonomi, som gør, at regeringen kan dele milde gaver ud til i hvert fald dele af samfundet; det er jo, fordi vi kom økonomisk meget, meget stærkt igennem den krise, og det skyldes ikke mindst de her finanslovsaftaler og andre aftaler, som Enhedslisten var med til at lave. Det var økonomisk ansvarlig politik.

Kl. 11:25

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Spørgeren.

Kl. 11:25

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Mange af aftalerne, hvor en af dem var en trepartsaftale, var også aftaler, som man lavede bredt i Folketinget, og som ikke var på finansloven i forhold til coronahåndteringen. Men der pinpointer man

jo så nogle enkelte ting, som man synes var vigtige for Enhedslisten, og det synes man så at man kunne forsvare.

Hvis vi ser på de overordnede tal, steg uligheden for borgerne, stik imod hvad Enhedslisten ønsker for samfundet. Hvis man kigger på, hvem den økonomiske politik, man førte, ramte, så ramte den den nederste indkomstdecil, altså dem, som havde mindst. Det var dem, der fik mindst ud af det. Det gjorde man, bl.a. fordi man både indgik i en finanslov, men også lavede nogle bilbeskatninger, nogle afgifter på cigaretter osv. Så det overordnede resultat var jo, at man ramte dem, som havde mindst i samfundet, med den politik, som man førte.

Kl. 11:26

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 11:26

Pelle Dragsted (EL):

Det er jeg ikke enig i. For det er et meget snævert perspektiv på det. Når vi f.eks. indførte et huslejeløft, som betød, at dem, der bor til leje, ikke kunne opleve huslejestigninger på 10 pct., så beskyttede det rigtig, rigtig mange mennesker med lave indkomster mod en betydelig udgift. Når vi gjorde det gratis at få tandpleje for en bestemt gruppe, og når vi sikrede billigere husleje igennem flere almene boliger, så er det alt sammen noget, som særlig hjælper mennesker med lave indkomster.

Når det er sagt – nu er tiden desværre ved at løbe ud – er jeg da ikke tilfreds med, at uligheden også var stigende i de her målestokke i den periode. Det skal vi gøre bedre næste gang, og det er jo derfor, at jeg håber, at de røde partier, sådan som det ser ud i meningsmålingerne nu, vil stå langt stærkere over for Socialdemokraterne efter næste valg.

Kl. 11:27

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Når formanden rejser sig, er det rigtigt, at tiden er gået.

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til fru Samira Nawa, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Mange tak, formand. Først og fremmest tak til alle de partier, som vi nu har lavet en aftale med, og også tak til de nordatlantiske kollegaer, som har bidraget med nogle gode tiltag i den her finanslov. Bare for at finansministeren ikke bliver helt nervøs, kan jeg godt allerede nu afsløre, at vi selvfølgelig kommer til at stemme for de ændringsforslag, der gennemfører aftalen, og også til sidst stemmer for finansloven. Men ligesom de øvrige kollegaer vil jeg godt give det hele et par ord med på vejen.

For Radikale Venstre har det alle dage handlet om at give et bedre Danmark videre. Det var med det for øje, at vi gik til finanslovsforhandlinger. At give et bedre Danmark videre betyder for mig, at vi gør som mange generationer før os, nemlig anstrænger os alt, hvad vi kan, for at give et samfund videre til vores børn og de kommende generationer, som er mindst lige så godt som det samfund, vi selv har overtaget. Vel vidende at vi har en flertalsregering, betød det helt konkret, at vi trådte ind i forhandlingerne med en klar ambition om at gøre aftalen så grøn som muligt. Det glæder mig, at vi er lykkedes med at sætte nogle gode, grønne aftryk.

En hovedprioritet for Radikale Venstre har været at sikre et mere bæredygtigt forbrug ved at gøre det mere attraktivt at foretage reparationer, og nu afsætter vi med den her finanslov flere penge til cirkularitet og en handlingsplan for reparationer. Det er et vigtigt

skridt i retning mod at få etableret en stærkere kultur for reparationer og for genbrug i Danmark, og for at reducere klimaaftrykket fra vores forbrug.

Jeg vil også fremhæve akutpakken til vandmiljøet. For vi blev jo alle chokerede over billederne fra de danske fjorde og farvande helt uden liv tidligere på efteråret. De danske farvande gisper efter vejret, og det har været en radikal prioritet at få afsat en akutpakke til forbedring af vandmiljøet og en reduktion af kvælstoffet.

Fjernvarmepuljen har ligeledes været en prioritet for os. Hurtigere udrulning af fjernvarme er helt centralt i arbejdet med at styrke vores energiuafhængighed af Rusland, men fjernvarmepuljen, som skal bidrage til at gøre udbygningen af fjernvarmen mere attraktiv for fjernvarmeselskaber, har stået gabende tom. Men nu er det lykkedes at få tilført den flere penge næste år.

Det var nogle af de grønne tiltag, som vi bragte med til bordet og lykkedes med at få igennem. Men at give et bedre Danmark videre handler også om vores børn og unge og om deres muligheder for trivsel samt gode undervisnings- og uddannelsesmuligheder. Derfor er vi også tilfredse med, at vi med aftalen giver PPR et tiltrængt løft ved at afsætte midler til flere kollegaer. Det er der brug for, hvis der skal frigives tid til, at de dygtige medarbejdere kan gøre det, de er bedst til, og som gør en forskel for børnene, nemlig de tidlige forebyggende indsatser, i stedet for som i dag at bruge alt for meget tid bag skrivebordet med udredninger. Så det her kommer til at gøre en positiv forskel flere steder.

Vi har også kæmpet ihærdigt for, at det midlertidige tilskud til lukningstruede udkantsgymnasier og vuc'er skulle fortsætte, ikke blot for et enkelt år, men permanent. Og det er vi virkelig glade for at være lykkedes med. Det kommer til at bidrage til at lette presset på de mest udsatte gymnasier og give et mere attraktivt uddannelses-tilbud i udkanten. I kampen for udkantsgymnasierne har vi dannet en noget utraditionel alliance med bl.a. Danmarksdemokraterne, og tak for det samarbejde.

Endelig vil jeg også fremhæve, at det lykkedes at aflyse den varslede nedskæring på Center For Undervisningsmidler. Det er meget velkomment, at vi får aflyst de nedskæringer, for Center For Undervisningsmidler sikrer, at skolerne har et rigt og varieret indhold af kvalitetslitteratur i form af bøger og klassesæt, som løbende vedligeholdes og opdateres, og som bidrager til meningsfuld, praktisk og aktiv læring væk fra skærmene. Det er noget, der skal bevares og ikke beskæres.

Det, jeg nu har listet op, er en liste af, synes jeg selv, rigtig gode tiltag, og der er mange flere at finde i den samlede finanslov. Men den opmærksomme lytter vil jo også have bemærket, at et par af de ting, jeg har fremhævet, drejer sig om at bremse nedskæringer. Og jeg må indrømme, at selv om det føles godt både at have sikret en bevarelse af udkantstilskud til gymnasier og vuc'er og have sikret, at der ikke skæres på Center For Undervisningsmidler, vidner det også om, hvilket udgangspunkt vi er startet på. I Radikale Venstre havde vi da hellere investeret frem for blot at annullere besparelser. Og de ambitioner om flere investeringer både for vores børn og unge og for det grønne og for klimaet holder vi fast i og vil vi fortsat presse på for. Tak for ordet.

Kl. 11:33

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger.

Hvis man skal snakke højlydt, bedes man gå udenfor af respekt for de ordførere, der står på talerstolen.

Vi går videre til den næste ordfører i rækken. Det er hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti. Værsgo.

(Ordfører)

Peter Kofod (DF):

Tak for det. I Danmark har vi en flertalsregering, og det betyder i praksis, at regeringen har flertal på forhånd og i udgangspunktet ikke behøver at lytte til eller inddrage andre af Folketingets partier. Det synes jeg måske også man kan se afspejlet i den finanslov for 2024, som vi behandler nu. Regeringen har i praksis fordelt pengene, og Folketingets øvrige partier har så fordelt en mindre pulje imellem sig.

I Dansk Folkeparti har vi valgt at indgå i de her forhandlinger og lave en aftale med regeringen af den simple grund, at vi gerne vil være med til at fordele en lille sjat penge, som regeringen ellers bare havde fordelt mellem egne partier eller givet til andre partier, der deltog i forhandlingsforløbet. Det betyder jo ikke, at vi knuselsker finansloven, men at vi selvfølgelig vil gøre Danmark til et bedre sted.

Det, der har spillet den største rolle for os, har uden tvivl været ældreområdet, hvor vi har sikret, at pengekasen til en værdig ældrepleje er vokset fra omkring 100 mio. kr. i regeringens udspil til lige under 700 mio. kr. i den endelige aftale fordelt over flere år. Er det så nok? Bliver det en fest derude i virkeligheden? Nej, det gør det selvfølgelig ikke. Det er jo ikke nok. Men det er et lille skridt på vej, eller det er lidt rosiner på den havregrød, som Venstres finansordfører talte om tidligere i dag.

For os har det helt afgørende som sagt været de ældre, pensionisterne og seniorerne. Med vores deltagelse i aftalen gør vi en positiv forskel. Vi har mod på mere, og vi har langt større ambitioner. Det kan der ikke være tvivl om. Dem, der har bygget Danmark op, dem, der har gjort Danmark rigt, dem, der har gjort deres pligt, må også fortjene en værdig alderdom og en anerkendelse for indsatsen. Det vil vi have mere af. Vi er også med til at sikre demensområdet og Center for Hjerneskade bevillinger på finansloven, og derudover støtter vi jo Danske Sømands- og Udlandskirker, der har en vigtig funktion for mange danskere ude i verden, og så aflyser vi besparelserne for »Georg Stage«.

Så vi er en del af aftalen, og vi støtter derfor finansloven for 2024. Tak for ordet.

Kl. 11:35

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger. Den første er til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 11:35

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak for det. Jeg har ledt længe efter Dansk Folkepartis økonomiske politik. Partiet har eksisteret i 25 år, og jeg har simpelt hen ikke set en plan for, hvad man grundlæggende vil økonomisk. Senest kom man i valgkampen ud med et forslag om, at alle med et bmi over 30 skulle have betalt receptpligtig medicin, et forslag, som i sig selv ville koste over 30 mia. kr. Jeg undrer mig lidt over, hvornår den her økonomiske plan kommer, så man kan se, hvordan Dansk Folkeparti reelt set vil finansiere alle de ønsker og de løfter, som de kommer med til danskerne.

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Peter Kofod (DF):

Tak for spørgsmålet. Jeg glæder mig også over at have julegodter med til hr. Lars Boje Mathiesen, for jeg kan sige, at vi om meget

kort tid – jeg regner med, det bliver i starten af det nye år – præsenterer den her plan, som vi har arbejdet med i ret lang tid, må man sige, og også ret intenst. Spørgeren griner, men jeg synes jo faktisk, at det har været et vigtigt arbejde for Dansk Folkeparti at lave en sådan stor økonomisk plan, der rækker mange år ud i fremtiden. Så derfor glæder jeg mig også til, at vi snart kan præsentere den.

Kl. 11:37

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Spørgeren.

Kl. 11:37

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Når jeg griner, er det lidt, fordi jeg er enig i, at 25 år *er* lang tid. Jeg er enig i, at man har arbejdet med den i lang tid i Dansk Folkeparti. Kan man løfte lidt af sløret for, hvor mange penge der vil være til en folkepensionist om måneden efter skat i Dansk Folkepartis plan?

Kl. 11:37

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 11:37

Peter Kofod (DF):

Jeg tror, at hr. Lars Boje Mathiesen må vente, til vi præsenterer planen.

Kl. 11:37

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:37

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for talen til ordføreren. Da regeringen fremlagde sit finanslovsudspil, blev det jo klart for os og Dansk Folkeparti og andre aftalepartier, at regeringen eller rettere Socialdemokratiet løb fra en aftale, vi havde indgået om seniorpensionen. Den skulle have været forbedret, sådan så mennesker med en arbejdsevne på op til 18 timer havde ret til at komme på seniorpension. Vi har alle sammen været med til at skaffe pengene. Vi har nemlig stemt de nedskæringer på jobcentrene, der skulle finansiere det her, igennem, men regeringen tog altså de penge og smed ned i deres finanslov.

Da finanslovsudspillet blev præsenteret, var hr. Morten Messerschmidt ude og sige, at det her var en kæmpe skandale, og at der selvfølgelig skulle rettes op på det, hvis man skulle være med i en finanslov. Det er jo ikke sket. Er Dansk Folkeparti ikke i en eller anden grad med til at tage ansvar for, at det, man havde stillet nedslidte danskere i udsigt, nu ikke kommer?

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 11:38

Peter Kofod (DF):

Jeg synes, det er et godt spørgsmål, hr. Pelle Dragsted. Og vi har jo også haft den her interne overvejelse om, hvordan vi skulle stille os i den her situation, og hvordan vi skulle håndtere den. Vi er så endt, tror jeg, på lidt samme konklusion som Socialistisk Folkeparti, hvor vi så siger, at vi går med i den her aftale, fordi det på et andet område godt kunne betale sig at være en del af den, fordi vi kunne flytte noget, der var ret væsentligt på ældreområdet. Jeg vil faktisk gå så langt som til også at anerkende, at der er et godt stykke vej på lige præcis seniorpolitik og seniorområdet, som jeg synes står uforløst hen, og det må vi jo have kigget på.

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 11:39

Pelle Dragsted (EL):

Når jeg spørger, er det, fordi det her rækker ind i hele den debat, vi har haft om, om man skal være med i en finanslov eller ej. Vi prøvede jo at bringe det her til bordet og sige til regeringen, at hvis vi skulle være med i en finanslov, var det i hvert fald et minimum, at man ikke løber fra en aftale, vi har indgået, og bruger penge, som vi har været med til at skaffe i fællesskab. Og jeg kan ikke lade være med at tænke på, at havde Dansk Folkeparti og SF og andre aftalepartier nu stået lige så stærkt på det, kunne man måske have fået regeringen til at bøje sig på det.

Derfor er mit spørgsmål egentlig: Hvor meget energi har Dansk Folkeparti egentlig brugt i forhandlingsrummet på at fastholde Socialdemokratiet på den aftale, de er løbet fra?

Kl. 11:39

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 11:40

Peter Kofod (DF):

Vi har ikke ultimative krav. Vi stiller aldrig med ultimative krav, for så kunne vi jo lige så godt blive hjemme. Det er det ene. Det andet er, at hvis Dansk Folkeparti – jeg skal ikke svare på SF's vegne; det må de selv klare – havde gjort det samme som Enhedslisten, så var vi bare endt uden for en aftale. Så kan man diskutere, hvad konsekvenserne ved det havde været. Som jeg sagde i talen, var det en afvejning: Skulle man bare lade andre fordele de her penge, eller skulle vi gå med? For aftalen ville jo blive vedtaget alligevel.

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak, og tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så går vi videre i ordførerrækken til fru Christina Olumeko fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 11:40

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):

Tak for ordet. Da jeg stod her på talerstolen til førstebehandlingen af finansloven for 2024, som regeringen har valgt at kalde »Fremtidssikring af Danmark«, roste jeg den ambitiøse titel, men ikke det knap så ambitiøse indhold. Jeg vil stadig gerne rose titlen og ikke mindst anerkende de positive tiltag, som bl.a. Alternativet, men ikke mindst også gode kolleger her i Folketingssalen har arbejdet for at få med i finansloven. Samtidig vil jeg også understrege, at indholdet tydeligt viser, at vi i Danmark har en regering, der selv med et flertal i ryggen ikke formår at handle tilstrækkeligt på de åbenlyse udfordringer, vi står over for.

Det er ingen hemmelighed, at jeg og Alternativet har drømt om en finanslov, der i højere grad afspejler vores visioner for en håbe-fuld og bæredygtig fremtid – en finanslov, der prioriterer klima, miljøbeskyttelse og bedre vilkår for minoriteter og udsatte i vores samfund, end hvad der er tilfældet i den finanslov, som vi i dag behandler. Desværre har Alternativet ikke flertal; vi sidder med fem mandater, og samtidig har regeringen flertal alene. Vi har derfor deltaget aktivt i finanslovsforhandlingerne og har derfor også fået mulighed for at flytte finansloven i en retning, der er mere bæredygtig, både for os selv og for vores jordklode. Det er de realiteter, der har været afgørende for os og for vores deltagelse.

Alternativet gik til finanslovsforhandlingerne med en ambition om at skabe strukturelle forandringer, der skal tage os ind i en bæredygtig fremtid – en fremtid, hvor vi både passer på vores jordklode og på hinanden, en fremtid, hvor klima- og biodiversitetskrisen er erstattet af en ny, tæt forbundethed til kloden, og hvor vi har de rette rammer for at tilbringe tid med vores tætte relationer. Hvis de strukturelle forandringer, Alternativet ønsker, skulle have været på dette års finanslov, ville den næppe se ud, som den gør i dag. Grunden til, at jeg alligevel står her på talerstolen, er, at vi igennem hårde forhandlinger har fået sat et aftryk, som vi tror på vil tage os tættere på et samfund, som vi ønsker os – og ja, i virkeligheden det samfund, som vi drømmer om. Aftrykkene indeholder nogle af de små, men vigtige forudsætninger på vejen til et mere holdbart samfund, både her og nu, men også i fremtiden.

Det er nødvendigt, at vi investerer i de børn og unge, som er med til at skabe den bæredygtige fremtid, og derfor er noget af det, jeg er særlig stolt af, de penge, der er blevet afsat til udvikling af bæredygtige uddannelser og ikke mindst undervisningsforløb, der skal ruste vores gymnasieelever til at tage del i den grønne omstilling. En af årsagerne til den klima- og biodiversitetskrisen, som vi står med i dag, er nemlig, at tidligere generationer hverken er blevet dannet eller uddannet i at forstå vores grundlæggende afhængighed af jordkloden. Udviklingen af bæredygtige uddannelser er derfor en central systemforandring på vejen mod en bæredygtig fremtid.

Vi ved, at befolkningen ønsker at handle på den klimakrise, vi står i, men det er vores ansvar som politikere at sørge for rammer, der gør det let for den enkelte at indfri deres ønsker. Derfor vil jeg også gerne fremhæve de midler, der er blevet sat af til opbygningen af en cirkulær økonomi. Vi håber, at vi med Danmarks første handlingsplan for reparationer vil gøre det lettere og mere fordelagtigt at reparere frem for at købe nyt, for fortsætter vi som nu, er forventningen fra Finansministeriet, at danskernes forbrug vil blive dobbelt så stort, som det er i dag, i 2070. Forbruget skal ned, for ellers kvæler vi os selv og vores jordklode i produktion. Det er en kerneværdi for Alternativet, for et liv med mening kan og skal skabes uden samtidig at øge forbruget.

Samtidig er vi også tilfredse med, at vi med den her finanslov løfter velfærden mere, end hvad tidligere finanslove har gjort. Det gælder eksempelvis flere penge til og målrettede indsatser for at styrke psykiatrien, sundhedsområdet og erhvervsuddannelserne og mere støtte til unges brug af kunst og kultur. Det hul, som velfærdssamfundet har fået de senere år bliver dog ikke lukket med den her finanslov, og det er vigtigt at bemærke. Det gælder kommunernes og regionernes bloktilskud, som vi mener er alt for lavt til, at centrale velfærdsområder bliver forvaltet forsvarligt, og det gælder særlig handicapområdet.

På det grønne område glæder det os at se at der er sat midler af til vedvarende energi, havmiljøgenopretning og udtagning af lavbunds-jorder, selv om vi havde håbet på et langt større beløb. Finansloven viser endnu en gang, at der er lang vej til, at vi når Alternativets ambitioner på det grønne område, og derfor vil vi fortsat arbejde for at øge investeringerne i den grønne omstilling, også sammen med gode kolleger her i Folketinget. Vi fortsætter kampen for en grønnere fremtid, for social retfærdighed, ligestilling og forbedrede vilkår for minoriteter, og finansloven er blot ét redskab i den kamp. Vi kommer ikke til at hvile, før vores visioner er blevet realiseret. Tak for ordet.

Kl. 11:46

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og så går vi videre i ordførerrækken til fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Årets finanslovsaftale havde formentlig været både bedre og mere borgerlig, hvis vi havde haft et borgerligt flertal og en borgerlig regering, og hvis Nye Borgerlige havde haft flere mandater. Det kæmper vi naturligvis for at få, men ikke fra sidelinjen med korslagte arme. Vi arbejder hver dag konstruktivt og benhårdt for at trække Danmark i en mere borgerlig retning og passe på vores værdier, også i forhandlingerne med regeringen.

Hvis jeg bare ville bruge min tid på at skælde ud over, at flertallet formentlig altid vil være både mere rødt og mere radikalt, end vi er i Nye Borgerlige, kunne jeg lige så godt sidde derhjemme og hamre i tastaturet på Facebook. Men jeg har netop ikke stiftet Nye Borgerlige for at sidde derhjemme og råbe op. Vi har lagt vores civile arbejde til side for at trække i det politiske arbejdstøj, for at skubbe Danmark i en mere borgerlig retning, for at passe på vores danske værdier, for at gøre en reel forskel for reelle mennesker – også når flertallet er rødt, og det er det jo.

Jeg er derfor glad for, at det med årets finanslovsaftale trods alt er lykkedes os i Nye Borgerlige med ganske få mandater at gøre en lille forskel på fire konkrete områder: Danmarks havmiljø, danske landmænd, vores fælles kulturarv og danskernes sundhed. Personligt har jeg de seneste måneder kritiseret regeringen for ikke at levere på de to store aftaler, der skal sikre et bedre havmiljø – landbrugsaftalen og vores aftale om en ny havplan. Regeringens manglende handling skader miljøet og fremstiller landbruget som skurke, og det er ikke i orden. Konkret drejer det sig om, at landmændene skal kompenseres for at udtage og omlægge omkring 100.000 ha landbrugsjord. Målet er bl.a. at nedbringe udledningen af kvælstof til vores indre farvande samt at sikre mere urørt natur. Men selv om danske landmænd har budt positivt ind og ansøgt kommunerne, er kun 0,2 pct. af det areal, der skal udtages, omlagt.

En væsentlig årsag er, at der ikke er ressourcer nok til at bistå landmændene fagligt og administrativt i den proces. Det har givet venstrefløjen blod på tanden i kampen mod dansk landbrug – de helmer aldrig. Jeg kunne have fortsat min kritik af regeringen fra sidelinjen og ladet venstrefløjen få held med deres blodrus. Det havde sikret mig rene hænder, men det havde ikke gavnet landets mange dygtige landmænd, og det havde ikke gavnet vores havmiljø, tværtimod. Derfor valgte jeg at kaste mig helhjertet ind i forhandlingerne om årets finanslov, hvor jeg og Nye Borgerlige har sikret, at der afsættes midler til at hjælpe landmændene til gavn for både landbruget og havmiljøet. Det er vigtigt.

Et andet af Nye Borgerliges aftryk, som måske er lidt mindre i kroner og øre, men som trods alt har stor værdi, er midler til Museum Sønderjylland. Museet forvalter og formidler store dele af dansk kulturarv, arkæologi og naturhistorie i det sønderjyske, herunder Sønderborg Slot. Museet har de seneste år oplevet en udhuling af økonomien, og det har svækket både forvaltningen og formidlingen af vores fælles kulturarv. Det kan vi ikke være tjent med! Med et bidrag på knap 5 mio. kr. lukker vi nu noget af det hul, og jeg glæder mig til, at vi snart skal forhandle museumsreform og forhåbentlig kan få rettet op på det for bestandig. Vi skal passe på vores kulturarv.

Endelig har vi også fået et mindre beløb afsat til patientforeningen Endometriose Fællesskabet. Endometriose er en sygdom, der ikke har fået stor bevågenhed i Danmark, selv om den rammer op imod hver tiende kvinde og kan føre til invaliderende smerter, ufrivillig barnløshed samt nedsat arbejdsevne. Med et lille tilskud til patientforeningen er det vores håb i Nye Borgerlige, at vi kan sætte fokus på sygdommen endometriose og sikre, at flere af de mange kvinder, der lider af sygdommen uden at være diagnosticeret, kan få den rette hjælp og behandling.

Så selv om der formentlig og forhåbentlig vil komme mere ambitiøse og bedre finanslove ud af det borgerlige flertal, som vi kæmper for at sikre ved næste valg, og selv om det formentlig og forhåbentlig vil styrke vores position i forhandlingerne, når vi efter næste valg har mere end tre mandater, er vi efter omstændighederne og med en flertalsregering taget i betragtning tilfredse med årets finanslov. Det er den første finanslov, vi i Nye Borgerlige har fået aftryk på, den første, vi er med i. Tak for ordet.

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Der er en kort bemærkning til hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:51

Peter Kofod (DF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg vil bare rose og takke ordføreren for arbejdet i forhold til Museum Sønderjylland; det er vi mange der synes er rigtig fint. Jeg er godt tilfreds med, at Nye Borgerlige fik sat et stød ind dér, så tak for det.

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 11:51

Pernille Vermund (NB):

Jamen selv tak.

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren.

Jeg skal hermed udsætte mødet til kl. 13.00, hvor vi genoptager debatten – og starter med finansministerens tale.

Mødet er udsat. (Kl. 11:52).

Kl. 12:59

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Mødet er genoptaget.

Det er således, at vi nu i forbindelse med forhandlingen om forslaget til finanslov er igennem ordførerrækken. Derfor giver jeg nu ordet til finansministeren.

Kl. 13:00

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil gerne starte med at takke for en rigtig god, ja, nærmest hyggelig debat. Da finansloven blev indgået, blev den omtalt som historisk i den forstand, at der var så mange partier med. Og i dag må jeg sige, at jeg i hvert fald ikke kan mindes, at man har haft en finanslovsdebat, hvor vi er nået alle partier igennem inden frokost. Det er nok også et udtryk for, selvfølgelig, at rigtig mange partier er med i den her aftale, faktisk alle partier på nær Enhedslisten, og jeg synes, det er rigtig positivt, at så mange partier har været med til at tage ansvar for at lave en god finanslov.

For mig var det også et rigtig godt finanslovsforslag, som regeringen kom med tidligere på året, hvor vi satte en meget klar retning, der hed, at vi ville investere i velfærd, at vi ville investere i tryghed, og at vi ville investere i grøn omstilling. Bl.a. ville vi investere i vores psykiatri og vores sundhedsvæsen, men vi ville også i forhold til uddannelse sørge for, at erhvervsuddannelserne fik et løft. Og vi var også meget optaget af at sørge for tryghed, både herhjemme i

forhold til at sætte penge af til bandeindsatser, men også i forhold til den internationale scene, hvor vi er en meget stærk allieret i forhold til Ukraine og deres kamp for frihed og demokrati. Det var et finanslovsforslag, som var stærkt, og det er et finanslovsforslag, som i forhold til det, regeringen præsenterede, bliver gennemført en til en – det er jeg meget, meget tilfreds med – med 163 mandater i ryggen.

Men det er også et finanslovsforslag, som er blevet endnu bedre af, at så mange partier sad med ved bordet. Og alle partier har bidraget. Jeg vil også gerne takke Enhedslisten, ikke fordi man ikke er med, for det havde jeg gerne set, men fordi man engagerede sig i finanslovsarbejdet, og også fordi man nu stiller sig som den kritiske stemme her i Folketingssalen. Man måtte nærmest forstå på hr. Pelle Dragsted, at man var den eneste opposition, der var tilbage i Folketingssalen. Det synes jeg nu ikke er en fair beskrivelse. Jeg opfatter det sådan, at oppositionen stadig er opposition, men den har dog taget ansvar for en vigtig aftale her. Det er meget, meget værdsat.

Da finanslovsaftalen blev præsenteret, var det Lars Trier Mogens, tror jeg, der i Information skrev: SVM-regeringen har effektivt formået at forvandle Christiansborg til en slags national kommunalbestyrelse. Jeg er ikke sikker på, at det var ment som en ros. Men når man er gammel borgmester, og det er der jo nogle af os, der er til stede i salen, som er, så synes jeg faktisk ikke, at det er så ringe endda. For hvis der er noget, jeg synes at vi herinde på Christiansborg kan lære af den kommunale verden, er det måske at blive lidt bedre til at samarbejde og finde nogle brede løsninger med hinanden, og at man måske ikke nødvendigvis altid behøver kun at lede efter håret i suppen, hvis man rent faktisk kan finde nogle fællesnævner, som alle kan se sig selv i på en god måde. Det formåede vi med den her finanslovsaftale.

Alle ordførerne har jo været på banen. Jeg vil gerne give nogle kommentarer til nogle af de indlæg, der har været. Allerførst vil jeg sige til SF og fru Lisbeth Bech-Nielsen, som siger, at man er glad for at være med i en aftale, hvor man kan investere i velfærd: Vi er meget glade for at have SF med i aftalen, fordi man bl.a. gik ind i den i forhold til unges trivsel, bl.a. i forhold til ældreområdet og bl.a. i forhold til det grønne, og fordi man var en meget stærk kraft i det arbejde, vi havde i forbindelse med finanslovsaftalen.

Fru Susie Jessen fra Danmarksdemokraterne sagde, at hun lidt var blevet kastet ud i det med meget kort varsel. Det kunne man nu ikke mærke. Jeg synes, at det som altid var et stærkt og meget sagligt og ordentligt indlæg, og jeg vil også sige til Danmarksdemokraterne: Tak for, at man i den grad også har været med til at sætte landdistrikter på dagsordenen, også i forbindelse med de her finanslovsforhandlinger. Det har været med til at give en bedre aftale, end den ellers ville have været, og det vil jeg gerne kvittere for. Det synes jeg er rigtig positivt.

Kl. 13:05

Og så til hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance. Altså, jeg vil meget, meget gerne også her kvittere for en sproglig mangfoldighed i at forklare sin deltagelse i den her aftale, som jeg i hvert fald ikke mindes at have set på lignende niveau. Det virker, som om man er meget optaget af – og det startede jo allerede, den dag vi indgik aftalen – på den ene side at sige, at man ikke synes, den har nogen særlig værdi, og på den anden side, at man alligevel er med i den. Jeg synes jo, at den har rigtig meget værdi, så jeg synes egentlig, hr. Ole Birk Olesen skal give sig selv lidt mere credit for den aftale, der er lavet, for det er en god finanslovsaftale.

Det må være sådan lidt mærkeligt at skulle gå og have en diskussion med sig selv om, om man nu kan lide den eller ej. Derfor vil min opfordring til LA være at kunne lide den, for ellers stiller man sig sådan et lidt mærkeligt sted, og det virker sådan lidt uforløst. Og jeg håber, at de i dag, når man ser LA trykke på de grønne knapper, kan få ro med sig selv, så julestemningen også kan sænke

sig i Liberal Alliances gruppelokale, hvor man jo ikke har for vane at invitere andre til sine julefrokoster, men måske alligevel også kan finde en glæde ved julen i forbindelse med finansloven.

I forhold til Det Konservative Folkeparti vil jeg sige, at hr. Rasmus Jarlov også var inde på, at den her finanslov ikke så ud, som han kunne have ønsket sig den, hvis han havde haft et borgerligt flertal – og det er rigtigt. Hvis det havde været en rent blå finanslov, havde den set anderledes ud, men det er det ikke. Det her er jo en flertalsregering, der, som det også er blevet nævnt i dagens løb, består af tre partier, som kunne have valgt at sætte sig ned og lave en finanslov bare med sig selv og så sige til resten af Folketinget: Spændende, spændende, hvad I har af tanker – det interesserer os ikke.

Vi valgte så den modsatte tilgang. Vi inviterede alle partier indenfor, og alle partier på nær et enkelt valgte at tage imod den invitation. Jeg vil også gerne sige til Det Konservative Folkeparti, at også her har man sat sig spor positivt i forhold til arbejdet, og jeg håber også, at Det Konservative Folkeparti vil tage andre opgaver på sig i forbindelse med de forhandlinger, vi er i gang med, på andre områder.

Fru Samira Nawa fra Radikale Venstre sagde, at jeg ikke måtte være nervøs for, at De Radikale ikke ville stemme for finanslovsforslaget. Den frygt har nu ikke siddet dybt i mig, for jeg kender jo De Radikale som et meget ansvarligt parti og også som et parti, der har bidraget til den her finanslov, ikke mindst i forhold til det grønne, det uddannelsesmæssige og også i forhold til en omstilling af vores økonomi i en mere bæredygtig retning. Det har været med til også at give en bedre finanslov, end den ellers ville have været – så også tak til Radikale Venstre for indsatsen her.

Det samme gælder jo et langt stykke hen ad vejen i forhold til Alternativet, som også har besluttet sig for at være med i den her finanslov, og som har gjort det med et meget stærkt fokus på grøn omstilling, på cirkulær økonomi og på, hvordan vi sikrer os i fremtiden i forhold til en bæredygtig udvikling af vores samfund. Det er jeg glad for at man valgte at gøre inde i forhandlingslokalet i stedet for uden for døren, hvis man så havde valgt at smække den der. Det gjorde man så heldigvis ikke.

Fra Dansk Folkeparti sagde hr. Peter Kofod, at han ikke knusker finansloven, men man kan også nøjes med lidt mere afdæmpet kærlighed. Jeg opfatter det sådan, at Dansk Folkeparti gik seriøst ind i de her forhandlinger og ikke mindst i forhold til ældreområdet fik sat sig nogle vigtige spor i aftalen. Derfor anerkender jeg også Dansk Folkepartis indsats i de her forhandlinger – det har været værdsat.

Kl. 13:10

Det samme gælder fru Pernille Vermund, som har været med til at forhandle Nye Borgerliges første finanslovsaftale. Tillykke med det, måtte der komme flere. Jeg vil meget gerne som socialdemokratisk finansminister sige, at jeg glæder mig til også at kunne lave flere aftaler med fru Pernille Vermund både i den her regeringsperiode og i den næste, og det ser jeg meget frem til at vi kan finde ud af.

Også tak til de nordatlantiske medlemmer, som også med vigtige bidrag til gavn for rigsfællesskabet generelt, men jo også med initiativer både i Grønland, Færøerne og Danmark har sat sig vigtige spor i den her finanslov.

Det korte af det lange er: Hvad handler en finanslov egentlig om? Den handler om, om man gør noget, der er fornuftigt for borgerne, eller ej. Og den her finanslov gør noget, der er fornuftigt for borgerne. Den investerer i vores sundhed, i vores tryghed, i vores uddannelser. Den går også meget konkret ind nogle steder og giver et nødvendigt og vigtigt løft, f.eks. på ældreområdet, hvor der er afsat flere penge til udsatte ældre. Den gør det i forhold til vores vandmiljø, hvor vi har set skrækelige billeder af, hvordan vores fjorde er ramt lige nu, og hvor der er afsat penge til en akutupakke;

den gør det i forhold til at hjælpe de steder, hvor man blev ramt af stormfloden; den gør det i forhold til de landdistrikter, som ellers kunne have set nogle af deres uddannelsesinstitutioner komme i problemer.

Det kan godt være, at det ikke er noget, der af kommentatorer og højtravende typer ses som noget, der vil være helt epokegørende for den politiske debat, men det er noget, der har betydning for mennesker. Det er noget, der har betydning for folks hverdag. Det er noget, der har betydning for, om det her bliver et bedre land at leve i eller ej. Den her finanslov bidrager til, at Danmark bliver et bedre land at leve i. Løser den alle problemer, som nogle har sagt? Nej, det gør den ikke, og der er vel ikke nogen lov i det her land, der løser alle problemer, men den tager fat om nogle af de vigtige udfordringer, vi har, og bidrager til at gøre Danmark til et bedre land.

Derfor er jeg rigtig, rigtig glad for, at om ikke så lang tid vil et kæmpestort flertal i den her Folketingssal, uanset at der kan være faldet lidt knubbede ord på vejen, sætte deres fingre ned og trykke på den grønne knap. Dermed vil Danmark få en finanslov for næste år, som investerer i velfærd, tryghed, det grønne, et stærkt internationalt engagement, et skridt på vejen mod et bedre Danmark, et skridt på vejen mod en bedre verden. Tak for ordet.

Kl. 13:13

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig tre korte bemærkninger. Den første, der får ordet, er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:13

Ole Birk Olesen (LA):

Hr. Rasmus Jarlov havde nogle interessante betragtninger, da han var på talerstolen under sin ordførertale, om, hvordan Socialdemokratiet, når Socialdemokratiet er i regering, siger, at oppositionspartier enten er ansvarlige, og så er de med i en finanslovaftale, eller også er de ikke med i en finanslovaftale, og så er de ikke ansvarlige, og hvordan det står i kontrast til, at Socialdemokratiet aldrig er med i finanslovaftalerne, når Socialdemokratiet er i opposition – aldrig, heller ikke i hr. Nicolai Wammens tid som folketingsmedlem for Socialdemokratiet.

Det fik vi måske en forklaring på nu her fra talerstolen. Hr. Nicolai Wammen, finansministeren, kan nemlig ikke forstå, at man på samme tid kan være en del af en aftale og så være dybt kritisk over for, at regeringens ambitionsniveau i det hele taget og også i finanslovssammenhæng er alt for lavt. Det kan finansministeren simpelt hen ikke forstå, og det forklarer jo måske det der skisma mellem, at finansministeren mener, at oppositionspartier skal være med i finanslovaftaler, men aldrig er Socialdemokratiet det selv som oppositionsparti.

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 13:14

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg kan berolige hr. Ole Birk Olesen med, at Socialdemokratiet altid er ansvarlige. Det er vi, uanset om vi er i regering eller i opposition. Men det, der vel nok er forskellen på den her regering og så mange andre, er, at vi jo inviterer bredt ind, ikke bare med en officiel invitation, hvor alle så godt ved, at det nok alligevel ikke ender med, at man bliver enige, men en reel invitation, som også har betydet, at der er flere partier med end nogen sinde.

Derfor må jeg bare sige, at jeg også har prøvet at være finansordfører. Jeg har også prøvet over for en tidligere finansminister at komme ind, hvor jeg fik at vide, at jeg ikke kunne få rettet et komma, men at jeg var velkommen til at skrive under. Så er det

klart, at man ikke får en aftale med hinanden. Men hvis man er parat til at lytte til hinanden og give indrømmelser til hinanden, og det er det, vi har gjort som regering, så kan man jo finde hinanden.

Kl. 13:15

Formanden (Søren Gade):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:15

Ole Birk Olesen (LA):

Det ligner meget den situation, der var fra 2019-2022, mens finansministeren var finansminister. Når man kom som blå parti til de finanslovsforhandlinger, som man blev indbudt til, så var det bare en høflighedsvisit, hvor man fik en kop kaffe, men aldrig nogen sinde kunne gøre sig realistiske forhåbninger om at være med i en aftale.

Men jeg synes stadig væk, det er interessant, at Socialdemokratiet i opposition aldrig er i stand til at gøre sig til for at blive en del af en finanslovaftale, fordi man stiller så urealistiske krav til, hvad blå regeringer skal gennemføre. Men samtidig mener man, at når man selv er i regering, skal andre partier kunne gøre det.

Kl. 13:16

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 13:16

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg kan kun sige, at Socialdemokratiet kommer sagligt og ordentligt, uanset om vi er i regering eller i opposition, og jeg kan så berolige hr. Ole Birk Olesen med, at vi arbejder stærkt på ikke at skulle i opposition foreløbig. Derfor vil der blive rigtig god lejlighed til, at hr. Ole Birk Olesen kan komme på besøg og forhandle. Det er jo så andet år i træk, at hr. Ole Birk Olesen får den glæde at være en del af en finanslov, og jeg ville have håbet, at det kunne få bare et lille smil frem på hr. Ole Birk Olesens ansigt. Men dagen er ung endnu, så med lidt held kan det jo komme.

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:17

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for talen. Det må være dejligt at kunne stå der og ligesom dele ros ud til højre og venstre i sådan lidt en klappe kage-stemning.

Hvad er formålet med en finanslov? siger finansministeren. Det er noget med, at den skal gøre noget fornuftigt. Jeg tænker, at formålet med en finanslov er, at man sikrer de rigtige rammer om det, der er vigtigt for os alle sammen, først og fremmest vores velfærdssamfund. Finansministeren mener, at den her finanslov efterlader et bedre land. Det er jeg ikke sikker på. Når jeg hører om de nedskæringer, der foregår ude i kommunerne allerede nu, og dem, der lægges op til næste år – det samme i regionerne – så handler det om, at der bliver skåret ind der, hvor det gør allermost ondt på sårbare borgere. Det handler om sygeplejersker, sosu'er og jordemødre, som bliver fyret. Det handler om ansættelsesstop mange steder i psykiatrien, og vi snakker altså om 2024, ikke om luftige planer for de kommende år. Tror finansministeren reelt, at det hul, man efterlader i velfærden, vil skabe et bedre Danmark i 2024 end i 2023?

Kl. 13:18

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 13:18

Kl. 13:21

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, Pelle Dragsted, at det gør en forskel, at vi i den her finanslov sætter yderligere 1 mia. kr. af til velfærd i kommuner og regioner ud over det, der var aftalen med dem. Jeg tror, det gør en forskel, at vi sætter penge af til PPR og dermed kan hjælpe nogle af vores børn og unge, som har nogle store vanskeligheder. Jeg tror, det gør en forskel, at vi sætter penge af til at lave en akutplan for vores vandmiljø. Jeg tror, det gør en forskel, at vi investerer i vores erhvervsskoler, som alt for længe ikke har været prioriteret, som de burde. Jeg tror, det gør en forskel, at vi investerer i vores psykiatri, og jeg tror, vi alle sammen er klar over, at der er nogle kæmpe, kæmpe udfordringer. Så ja, jeg tror, at det gør en forskel med den finanslov, vi har lavet her.

Betyder det så, at alle problemer er løst? Nej, det gør det ikke. Derfor skal der jo også komme en række andre initiativer, og det er så det, vi har præsenteret, bl.a. med vores 2030-plan.

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:19

Pelle Dragsted (EL):

Det er jo altid svært at snakke om de her talstørrelser. Finansministeren siger, at vi har tilført 1 mia. kr. Men finansministeren ved jo godt, at hvis han taler med Danske Regioner og Kommunernes Landsforening, så peger de på, at på grund af den høje inflation, der har været, og en række andre nye udgifter, som de sådan set ikke kan gøre for, så kan det godt være, at regeringen kommer med 1 mia. kr., men der mangler stadig væk omkring 4 mia. kr., for at man bare kan fortsætte med de tilbud til borgerne i psykiatrien, på sygehusene og på plejehjemmene, som man havde i 2023. Det bliver vel ikke et bedre Danmark af, at man skal skære ned, og det bliver jo resultatet af den her finanslov.

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 13:19

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg anerkender fuldt og helt, at man ude i kommunerne og regionerne står med nogle svære opgaver, ikke mindst når det gælder økonomi. Det er bl.a. derfor, at vi oven i den aftale, som vi lavede med kommuner og regioner, og som gav et løft, helt ekstraordinært har tilført yderligere 1 mia. kr. I forbindelse med den finanslov, vi lige har indgået med alle andre partier end Enhedslisten, kommer der flere penge ud til velfærd, end der oprindeligt var lagt op til. Så vi gør rigtig meget, men der er stadig meget, vi skal nå.

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):

Hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 13:20

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Jeg vil også gerne starte med at komplimentere finansministeren for et godt forhandlingsforløb. Det er jo imponerende, at man med 0,1 pct. af det offentlige budget kan få 11 partier til at skrive under. Det vil jeg gerne komplimentere ministeren for. Det er godt arbejde. Mit spørgsmål til finansministeren går på det offentliges andel af det samlede bnp. Bliver det større eller mindre med den her finanslov?

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 13:21

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, vi gør med den her finanslov, er jo, at vi investerer i det offentlige forbrug. Jeg ved, at hr. Lars Boje Mathiesen ikke er så glad for det udtryk, men for mig er det det, det handler om. Vi vil få en stor – sammenlignet med tidligere år – vækst i de offentlige investeringer i velfærd, for det er det, vores samfund har brug for. Når jeg ser på vores ældrepleje, når jeg ser på vores sundhedsvæsen, og når jeg ser på vores uddannelser, er der brug for, at vi får flere hænder, og der er også brug for, at vi får nogle flere penge, og det gør vi med det her. Det er ikke, fordi penge løser alle problemer, for det gør de ikke. Men når vi heldigvis eksempelvis bliver flere ældre i de kommende år, vil det kræve, at vi også investerer i at have nogle ordentlige og trygge rammer for vores ældre medborgere. Det gør vi med den her finanslov, mere end man har set i tidligere finanslove.

Kl. 13:22

Formanden (Søren Gade):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:22

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg har absolut intet imod, at man bruger ordet offentlige investeringer, hvis det er offentlige investeringer, man laver. Man skal bare bruge dem korrekt, og når det så er offentligt forbrug, skal man bruge dem korrekt, altså når det er offentligt forbrug. Ministeren svarede jo ikke på mit spørgsmål. Det kan være, han glemte det i talestrømmen, men så vil jeg gerne stille det igen. Forøges det offentliges andel af det samlede bnp med den her finanslovsaftale?

Kl. 13:22

Formanden (Søren Gade):

Finansministeren.

Kl. 13:22

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Hvis man f.eks. ser på væksten i, hvor mange ansatte der vil blive plads til inden for det offentlige og inden for det private, så vil der være en større vækst af privat ansatte, end der bliver lagt op til der vil være vækst af offentligt ansatte. Så hvis man tager den meget vigtige del af vores bnp, altså hvor mange der vil blive ansat i det private sat op over for, hvor mange der vil blive ansat i det offentlige, så vil der stadig væk blive ansat flere i det private.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):

Fru Samira Nawa, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:23

Samira Nawa (RV):

Tak til finansministeren for talen og for samarbejdet og også anerkendelsen af de radikale aftryk, der er sat på den endelige aftale. Jeg vil godt spørge lidt ind til fjernvarmepuljen, som vi i fællesskab har fyldt op med 150 mio. kr. for næste år, dog kun for 2024. For mig og Radikale Venstre at se er det, man kan med en opfyldning af fjernvarmepuljen, både at sikre den grønne omstilling, men også sikre, at det har et sikkerhedspolitisk islæt i sig, i forhold til at vi hurtigere kan blive uafhængige af russisk energi. Så jeg vil egentlig høre, hvordan finansministeren og regeringen ser på de fremtidige år for fjernvarmepuljen og for fjernvarmens fremtid.

Formanden (Søren Gade):
Finansministeren.

Kl. 13:23

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er meget glad for, at vi som en del af den finanslov, vi har lavet, bl.a. på baggrund af et rigtig godt indspil fra Radikale Venstre, har kunnet tilføre flere midler til fjernvarmepuljen. For fjernvarmepuljen er et meget vigtigt værktøj i den grønne omstilling, og jeg er enig i, at når det gælder den grønne omstilling, er det jo ikke alene et spørgsmål om klima og miljø. Det har også en sikkerhedspolitisk dimension, som altid har været der, men som jo desværre er blevet frygtelig tydeligt og klart med præsident Putins forfærdelige krig mod Ukraine. Det har også understreget, hvorfor det er vigtigt, at vi i Danmark og i resten af Europa bliver så uafhængige som overhovedet muligt af russisk energi. Så jeg deler synet på det, og derfor tænker jeg også, at det her er et skridt på vejen i forhold til den grønne omstilling, og vi er åbne over for at se på det også i de kommende år.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):
Fru Samira Nawa.

Kl. 13:25

Samira Nawa (RV):

Tak. Noget af det, som vi i Radikale Venstre bl.a. har advokeret for, er – netop på grund af vigtigheden af fjernvarmepuljen, den grønne omstilling og det sikkerhedspolitiske – at allokere midler fra afkoblingspuljen til fjernvarmepuljen. Som bekendt har vi jo en finanslovsaftale nu, hvor vi prioriterer afkoblingspuljen, også igennem en række år. Og jeg vil egentlig bare høre, om ikke finansministeren vil sætte et par ord på, hvorfor regeringen har lavet den afvejning, for det var den afvejning, der også lå i regeringens eget oprindelige udspil.

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):
Finansministeren.

Kl. 13:25

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi mener, at de to puljer tjener det samme formål, nemlig den grønne omstilling, men det er med lidt forskellige indfaldsvinkler og værktøjer. Der har vi jo fundet, at det er vigtigt at have begge værktøjer i kassen og ikke kun det ene. Det er baggrunden for, at vi har begge ting til stede.

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Nu er der ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til finansministeren. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 13:26

(Privatist)

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak for det. Der er så ét socialdemokrati, der sidder dernede, der sidder så et andet socialdemokrati derovre, der sidder et tredje socialdemokrati dernede, der sidder et fjerde socialdemokrati derovre – og hvor er DF henne? – jo, der sidder dernede også et femte socialdemokrati, og på den måde kunne man så blive ved. Ja, Folketinget er nu fyldt op af hele 11 socialdemokratier, og der er også et parti, der er fuldt ud socialistisk.

Kl. 13:26

Så kan det godt være, at man siger, at der numerisk er mange partier herinde i Folketinget, men realpolitisk er der vel kun to eller måske maks. tre partier. Faktum er jo, at alle de såkaldte blå partier nu stemmer for et finanslovsforslag, der øger politikernes forbrug, altså det offentlige forbrug, selv langt ud over det demografiske træk. Man stemmer altså nu for regeringens overordnede økonomiske politik, hvor man frådser med og spilder danskernes skattekrone på sjove feel good-projekter og et bureaukratisk helvede.

Jeg undrer mig over, at partier som Konservative og Liberal Alliance er hoppet i den socialdemokratiske velfærdsstatsgryde. Jeg finder det dybt beklageligt, men det er desværre virkeligheden i dansk politik her i 2023. Vi har partier som Danmarksdemokraterne og Dansk Folkeparti, som nu støtter og stemmer for, at der bruges ca. 24 mia. kr. på en udviklingsbistand, som i højere grad bruges på korrupte afrikanske lande, og det er i sandhed trist.

Nye Borgerlige, som tidligere har stået imod presset om at falde i Christiansborggryden, står nu sammen med de andre klassiske partier, som også støtter op om, at staten skal blive større, og at den nu skal vokse til sit allerhøjeste niveau i 14 år, og man forøger med udviklingsbistanden gaveregningen med flere milliarder kroner. Så tillykke til Nye Borgerlige. Man er nu officielt blevet et ægte Christiansborgparti, som er villige til at sælge ud i jagten på ministerbiler.

Nu vil alle de her partier jo sandsynligvis forsvare deres svigt med, at regeringen jo havde sit flertal, men det er en uhørt ringe argumentation, dels fordi den samme argumentation kunne bruges i de år, man så vælger ikke at være med, dels fordi man ved at indgå i en finanslovsaftale stemmer for finansloven og man derved stemmer for hele den grundlæggende økonomiske retning for næste år. Det behøver man ikke at tage mine ord for, men det kan man tage finansordføreren for Liberal Alliance, hr. Ole Birk Olesens, ord for. Han har nemlig selv tidligere udtalt følgende om de finanslove, som Liberal Alliance ikke var med i, og jeg citerer: Vi stemmer imod regeringens finanslov, fordi vi er uenige i regeringens overordnede økonomiske politik, citat slut.

Jeg synes, det var fornuftige ord. Så når partierne spørger, hvad de havde at miste, når der nu allerede var et flertal, så er svaret simpelt: Deres integritet. Så når Folketinget i morgen skal stemme, vil der være én og kun én borgerlig politiker, der stemmer imod, at staten skal være større, der vil være én og kun én borgerlig politiker, som stemmer imod, at vi skal sende endnu flere milliarder til korrupte lande i Afrika, og der vil være én og kun én borgerlig politiker, som ikke er blevet en del af det klassiske politiske teater, hvor man siger ét til danskerne for derefter bag murene at gøre noget andet, som man tror er den korteste vej til ministerbilerne. Jeg er altid stolt, når jeg skal stemme imod finansloven, og jeg er altid stolt, når jeg skal stemme imod de forføjede beslutninger, som magthaverne bruger, måden, de bruger danskernes penge på. Men når jeg i morgen skal trykke på den røde knap, gør jeg det med en ekstra stolthed. For jeg ved, at det er bydende nødvendigt og vigtigere end nogen sinde, at danskerne ved, at de i det mindste har én herinde i Folketinget, som står fast på, at politikerne skal bestemme mindre, og at danskerne skal bestemme mere.

Så det kan godt være, at der er mange partibogstaver og mange partier i Folketinget, men de fleste vil jo stort set det samme, og derfor er der også mere end nogen sinde brug for et nyt parti i Folketinget, som ikke er til fals for ministerbiler, og som står som en stolt og reel opposition til den retning, som den siddende regering ønsker for Danmark. Og jeg vil en anden retning for Danmark. For jeg tror på, at danskerne kan mere, end politikerne giver dem lov til. Tak for ordet.

Kl. 13:31

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Lars Boje Mathiesen.

Så er der lige en kommentar, og det er ikke møntet på hr. Lars Boje Mathiesen alene, for der har i dag været en del engelske udtryk fra talerstolen. Jeg henstiller til, at man taler dansk, og at man, hvis man bruger et engelsk udtryk, så selv oversætter det til dansk.

Jeg skal spørge, om der flere, der ønsker at udtale sig.

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet.

Vi tager nu en kort pause på 15 minutter, før vi går til afstemning, og det betyder, at mødet genoptages kl. 13.46.

Mødet er udsat. (Kl. 13:31).

Kl. 13:46

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Mødet er genoptaget.

Der stemmes nu om ændringsforslagene.

Til § 6. Udenrigsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-11 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 7. Finansministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 12-32 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 8. Erhvervsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 33-51 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 9. Skatteministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 52-62 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 10. Økonomiministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 63 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Til § 11. Justitsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 64-71, 640 og 73-83 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 12. Forsvarsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 84-119 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 14. Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 120, 641, 122-141, 642, 143-145, 643-645 og 149-151 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 15. Social-, Bolig- og Ældreministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 152-174, 646-650 og 175-196 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 197-238 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 239 af finansministeren, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 105 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 240 af finansministeren. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 105 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 241 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Til § 17. Beskæftigelsesministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 242-245, 651, 247-254, 652, 256, 257, 653, 259-266, 654, 268-270, 655, 272-293, 656, 657 og 296-320 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 636 af Enhedslisten. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 4 (EL), imod stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG), Lars Boje Mathiesen (UFG) og 1 EL (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 321-340 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 341-394, 658-660 og 398-409 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 20. Børne- og Undervisningsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 410-472 af finansministeren?

De er vedtaget.	Der stemmes om ændringsforslag nr. 639 af Enhedslisten. Afstemningen starter.
Til § 21. Kulturministeriet.	Afstemningen slutter.
Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 473-501 af finansministeren?	For stemte 5 (EL), imod stemte 102 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.
De er vedtaget.	Ændringsforslaget er forkastet.
Til § 22. Kirkeministeriet.	Der stemmes om ændringsforslag nr. 638 af Enhedslisten. Afstemningen starter.
Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 502-506 af finansministeren?	Afstemningen slutter.
De er vedtaget.	For stemte 5 (EL), imod stemte 102 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.
Til § 23. Miljøministeriet.	Ændringsforslaget er forkastet.
Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 507 og 508 af finansministeren?	Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 560-563 af finansministeren?
De er vedtaget.	De er vedtaget.
Der stemmes om ændringsforslag nr. 509 af finansministeren. Afstemningen starter.	Til § 29. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.
Afstemningen slutter.	Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 564-566, 661, 567-569, 662 og 570-574 af finansministeren?
For stemte 106 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.	De er vedtaget.
Ændringsforslaget er vedtaget.	Der stemmes om ændringsforslag nr. 575 af finansministeren. Afstemningen starter.
Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 510 af finansministeren?	Afstemningen slutter.
Det er vedtaget.	For stemte 106 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.
Der stemmes om ændringsforslag nr. 511 af finansministeren.	Ændringsforslaget er vedtaget.
Afstemningen starter.	Der stemmes om ændringsforslag nr. 576 af finansministeren. Afstemningen starter.
Afstemningen slutter.	Afstemningen slutter.
For stemte 107 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.	For stemte 106 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.
Ændringsforslaget er enstemmigt vedtaget.	Ændringsforslaget er vedtaget.
Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 512-517 af finansministeren?	Der stemmes om ændringsforslag nr. 577-591, 663, 592 og 593 af finansministeren?
De er vedtaget.	De er vedtaget.
Til § 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.	Til § 35. Generelle reserver.
Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 518-539 af finansministeren?	Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 594-598, 664, 599, 665 og 601-618 af finansministeren?
De er vedtaget.	De er vedtaget.
Til § 25. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet.	Der stemmes om ændringsforslag nr. 635 af Enhedslisten. Afstemningen starter.
Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 540-546 af finansministeren?	Afstemningen slutter.
De er vedtaget.	
Til § 28. Transportministeriet.	
Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 547-559 af finansministeren?	
De er vedtaget.	

For stemte 5 (EL), imod stemte 102 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Kl. 13:56

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 637 af Enhedslisten. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 5 (EL), imod stemte 102 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Til § 37. Renter.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 666-682, 620 og 683-694 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 38. Skatter og afgifter.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 695-718 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 40. Genudlån m.v.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 719-722, 629, 630, 723-728 og 631 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 41. Beholdningsbevægelser m.v.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 729-732 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 42. Afdrag på statsgælden (netto).

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 733-735 og 634 af finansministeren?

De er vedtaget.

Hermed er afstemningen om ændringsforslagene slut.

Jeg foreslår, at behandlingen af finanslovsforslaget standses, og at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling i Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Sagens behandling stilles herefter i bero.

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):

Fra medlem af Folketinget Henrik Dahl (LA), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 14. december 2023 atter kan give møde i Tinget.

Carl Andersens (LA) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 14. december 2023, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:56).